

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تشريع قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده
جدید و مقایسه با قانون آزمایشی قبلی

فهرست فصل های مالیات و عوارض ارزش افزوده

- مفاهیم و اصطلاحات
- مأخذ، نرخ و نحوه محاسبه
- معافیت ها
- معافیت ها و وظایف و تکالیف مودیان و اشخاص ثالث
- ساختار سازمانی
- مالیات کالاهای خاص
- مالیات و عوارض خاص
- جریمه ها
- تخصیص، انتقال و توزیع مالیات
- سایر مقررات

قانون جدید

قانون قدیم

ماده ۴

عرضه کالا در این قانون، انتقال کالا از طریق هر نوع معامله است.

ماده ۵

ارائه خدمات در این قانون، به استثناء موارد مندرج در فصل نهم، انجام خدمات برای غیر در قبال ما به ازاء می باشد.

* ماده ۱

الف - عرضه: واگذاری کالا یا ارائه خدمت به غیر، از طریق هر نوع معامله یا عقد قانونی

قانون جدید

ماده ۱

*ب) واردات: ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور به قلمرو گمرکی کشور یا مناطق آزاد تجاری- صنعتی یا مناطق ویژه

*پ) صادرات: صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور

قانون قدیم

ماده ۶

واردات در این قانون، ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور یا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به قلمرو گمرکی کشور می باشد.

ماده ۷

الصادرات در این قانون، صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می باشد.

ماده ۱

*ت) مالیات و عوارض فروش: مالیات و عوارض متعلق به عرضه کالاها و ارائه خدمات مشمول مالیات و عوارض توسط مؤدى در یک دوره معین

*ث) مالیات و عوارض خرید: مالیات و عوارض متعلق به خرید کالاها و خدمات مشمول مالیات و عوارض برای فعالیت‌های اقتصادی مؤدى در یک دوره معین

قانون جدید

ماده ۱

ج) مالیات بر ارزش افزوده: مابه التفاوت مالیات و عوارض فروش با مالیات و عوارض خرید در یک دوره معین

ماده ۲

منظور از مالیات در این قانون به استثناء موارد مندرج در فصول هشتم و نهم، مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد.

ماده ۳

ارزش افزوده در این قانون، تفاوت بین ارزش کالاها و خدمات عرضه شده با ارزش کالاها و خدمات خریداری یا تحصیل شده در یک دوره معین می‌باشد.

چ) عوارض مبالغی که به موجب این قانون به همراه مالیات برای شهرداری ها و دهیاری ها وضع می شود. در این قانون هرجا مراد، نوع دیگری از عوارض بوده، به صراحة بیان شده است، از جمله عوارض واحدهای آلائندگی، عوارض سالیانه خودرو

قانون قدیم

قانون جدید

قانون قدیم

ماده ۸

ماده ۱

مودی:

اشخاصی که به عرضه کالا و ارائه خدمت و واردات و صادرات آنها مبادرت می‌نمایند، به عنوان مؤدی شناخته شده و مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

بند ح) مؤدی:

شخصی است که به عرضه کالا، ارائه خدمت، واردات یا صادرات مبادرت می‌نماید.

قانون جدید

قانون قدیم

ماده ۱

بند خ) دوره مالیاتی: دوره مالیاتی هر سه ماهه می‌باشد و منطبق بر فصول سال شمسی است.

ماده ۱۹

وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است با پیشنهاد سازمان مدت دوره مالیاتی را برای هر گروه از مؤدیان دو یا یک ماهه تعیین نماید؛ مشروط بر آنکه تغییرات مذکور حداقل سه ماه قبل از شروع دوره مالیاتی، از طریق سامانه مؤدیان، پایگاه اطلاع رسانی سازمان و حداقل یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اطلاع رسانی عمومی شود.

تبصره - در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط، یک دوره مالیاتی تلقی می‌شود.

ماده ۱۰

هر سال شمسی به چهار دوره مالیاتی سه ماهه، تقسیم می‌شود. در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط یک دوره مالیاتی تلقی می‌شود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور مدت دوره مالیاتی را برای هر گروه از مؤدیان دو یا یک ماهه تعیین نماید.

قانون جدید

ماده ۱

بند د) – اعتبار مالیاتی:
مالیات و عوارضی که مؤدى بابت خرید کالا (اعم از نهاده و
کالای نهایی) یا خدمت به موجب این قانون پرداخت کرده
است.

قانون قدیم

بند ذ) – معافیت مالیاتی:
عدم تعلق مالیات و عوارض موضوع این قانون بر کالاهای و
خدمات.

قانون جدید

ماده ۱

بند ر) - قانون مالیات های مستقیم:
قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۰۲/۰۳ و اصلاحات
بعدی

بند ز) - سازمان :

سازمان امور مالیاتی کشور

بند ژ) - پایانه فروشگاهی :

پایانه موضوع بند(ب) ماده (۱) قانون پایانه های فروشگاهی
و سامانه مودیان مصوب ۱۳۹۸/۰۷/۲۱

قانون قدیم

قانون جدید

بند س) – سامانه مؤديان:

سامانه موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤديان

پ – سامانه مؤديان:

سامانه‌ای است تحت مدیریت سازمان که در آن به هر مؤدى، کارپوشه یزدهای اختصاص یافته و تبادل اطلاعات میان مؤديان و سازمان منحصراً از لریق آن کارپوشه انجام می‌شود. مؤديان می‌توانند با استفاده از هرگونه سخت نزار یا نرم افزار اعم از رایانه شخصی، پایانه فروشگاهی، سامانه‌های ابری یا هر سیله دیگری که حافظه مالیاتی به آن متصل شده باشد، به سامانه مؤديان متصل شوند. مرجع نهائی ثبت، صدور و استعلام صورتحساب الکترونیکی، سامانه مؤديان می‌باشد.

قانون جدید

قانون قدیم

ماده (۱):

عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و همچنین واردات . صادرات آنها، مشمول مقررات این قانون می باشد.

ماده (۲):

عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و واردات . صادرات آنها، از لحاظ مالیات و عوارض مشمول مقررات این قانون است.

قانون جدید

تبصره ۱ ماده (۲)

کالاها و خدمات مشمول موضوع این قانون که توسط مؤذی خریداری، تحصیل یا تولید می‌شود در صورتی که برای استفاده شغلی به عنوان دارایی در دفاتر ثبت گردد یا برای مصارف شخصی برداشته شود، عرضه کالا به خود محسوب می‌شود و مشمول مالیات و عوارض خواهد شد. در صورتی که عرضه کالا به خود برای استفاده شغلی باشد، مشمول مالیات و عوارض نخواهد شد.

قانون قدیم

تبصره ماده ۴

کالاهای موضوع این قانون که توسط مؤذی خریداری، تحصیل یا تولید می‌شود در صورتی که برای استفاده شغلی به عنوان دارایی در دفاتر ثبت گردد یا برای مصارف شخصی برداشته شود، عرضه کالا به خود محسوب و مشمول مالیات خواهد شد.

قانون
قدیم

۹ ماده
معاوضه کالاها و خدمات در این
قانون، عرضه کالا یا خدمت از طرف
هر یک از متعاملین تلقی و به طور
جداگانه مشمول مالیات می باشد.

قانون
جدید

تبصره ۲ ماده ۲
معاوضه کالاها و خدمات در این
قانون، عرضه کالا و ارائه خدمت از
طرف هر یک از متعاملین محسوب
می شود و مشمول مقرارت این قانون
است.

قانون جدید

ماده ۳

تاریخ تعلق مالیات و عوارض تاریخ صدور صورتحساب مطابق با مقررات است.

تبصره

قبوض آب، برق، گاز، مخابرات از آنها که سند فروش کالا یا خدمت محسوب می‌شوند، در حکم صورتحساب هستند.

قانون قدیم

ماده ۱۱

تاریخ تعلق مالیات به شرح زیر است:

الف- در مورد عرضه کالا:

- ۱- تاریخ صورتحساب، تاریخ تحويل کالا یا تاریخ تحقق معامله کالا، هر کدام که مقدم باشد، حسب مورد.
- ۲- در موارد مذکور در تبصره ماده (۴) این قانون، تاریخ ثبت دارایی در دفاتر یا تاریخ شروع استفاده، هر کدام که مقدم باشد یا تاریخ برداشت، حسب مورد.
- ۳- در مورد معاملات موضوع ماده (۹) این قانون، تاریخ معاوضه.

ب- در مورد ارائه خدمات

- ۱- تاریخ صورتحساب یا تاریخ ارائه خدمت، هر کدام که مقدم باشد حسب مورد
- ۲- در مورد معاملات موضوع ماده (۹) این قانون، تاریخ معاوضه.

ج- در مورد صادرات و واردات.

در مورد صادرات، هنگام صدور (از حیث استرداد) و در مورد واردات تاریخ ترجیح کالا از گمرک و در خصوص خدمت، تاریخ پرداخت ما به ازاء.

تبصره - در صورت استفاده از ماشینهای صندوق، تاریخ تعلق مالیات، تاریخ ثبت معامله در ماشین می‌باشد.

قانون جدید

قانون قدیم

۲۱ ماده

مؤديان مالياتي مكلفند، اظهارنامه هر دوره مالياتي را طبق نمونه و دستورالعملی که توسط سازمان امور مالياتي کشور تعين و اعلام میشود، حداکثر ظرف پانزده روز از تاريخ انقضاء هر دوره، به ترتیب مقرر تسليم و ماليات متعلق به دوره را پس از کسر مالياتهايی که طبق مقررات اين قانون پرداخت كردهاند و قابل کسر میباشد، در مهلت مقرر مذكور به حسابي که توسط وزارت امور اقتصادي و دارايی (خزانه داري کل کشور) تعين و توسط سازمان امور مالياتي کشور اعلام میگردد، واريز نمايند.

۴ ماده

مؤدى مکلف است حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای هر دوره مالیاتی، کل مالیات و عوارضی را که طی آن دوره به فروش کالا یا ارائه خدمات توسط وی تعلق گرفته است، با رعایت تبصره (۲) این ماده و پس از کسر اعتبار مالیاتی خود، به ترتیبی که سازمان مقرر می‌کند، پرداخت نماید.

تبصره ۱

مطابق این قانون، اصل بر نقدی بودن معاملات است؛ مگر اینکه نسیه بودن معاملات و دریافت پرداخت‌های مرتبط با آن در سامانه مؤدیات ثبت شده و به تأیید طرفین رسیده باشد. در مواردی که معامله یا قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نشده باشد، آن معامله یا قرارداد، نقدی تلقی می‌شود.

تبصره ۲

در معاملات غیرنقدی نظیر فروش اقساطی و اجاره به شرط تمليک و قراردادهای پیمانکاری و مشاوره‌ای، تاریخ تعلق مالیات و عوارض همان تاریخ صدور صورتحساب است؛ لکن مؤدی با رعایت تبصره فوق مجاز است پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات را تا زمان پرداخت ثمن معامله توسط خریدار با مبلغ قرارداد توسط کارفرما، متناسب، به تأخیر بیندازد و سازمان تا زمان پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات توسط کارفرما یا خریدار، مؤدی را مشمول جریمه تأخیر در پرداخت نخواهد کرد. در خصوص معاملات مذکور، تا زمان پرداخت مالیات و عوارض توسط خریدار، اعتبار مالیاتی برای وی از این بابت منظور نخواهد شد.

تبصره ۳

کلیه کارفرمایان موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۸/۷/۱۳۸۶ و ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴/۱۲/۱۳۹۵ موظفند علاوه بر ثبت اصل قرارداد پیمانکاری، کلیه پرداخت‌های خود به پیمانکار را نیز در سامانه مؤذیان ثبت نموده، همزمان با هر پرداخت مالیات و عوارض متناسب با آن را به پیمانکار پرداخت کنند. چنانچه کارفرما از پرداخت مالیات و عوارض فروش خودداری کند، بعد از انقضای مهلت قانونی، اصل مالیات و عوارض و جریمه‌های متعلق به آن توسط سازمان از طریق عملیات اجرائی از کارفرما وصول و اصل مالیات و عوارض به حساب پیمانکار منظور خواهد شد.

تبصره ۴

پیمانکاران و مهندسان مشاور موضوع این ماده می‌توانند از اوراق تسویه خزانه موضوع ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۱/۲ و اوراق مالی اسلامی که توسط دولت منتشر می‌شود (منوط به دریافت مستقیم از دولت برای تسویه مالیات و عوارض خود استفاده نمایند). سازمان مکلف به پذیرش این اوراق به عنوان مالیات و عوارض به میزان ارزش تنزیل شده آن (با نرخ حفظ قدرت خرید استناد خزانه با نرخ سود اوراق مالی- اسلامی متناسب با سال‌های باقی مانده تا سرسید است. میزان مالیات وصولی از این محل به عنوان عملکرد وصولی نقدی سازمان در سال پذیرش اوراق محسوب می‌شود. در اجرای این تبصره سازمان مکلف است که معادل سهم عوارض از پذیرش اوراق مذکور را از محل وصولی‌های جاری به حساب عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌های مربوط منظور نماید.

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۵ ماده ۴

چنانچه وجهه واردات
خدمت در دوره یا دوره های
بعد پرداخت شودمالیات و
عوارض آن هم در همان
دوره پرداخت می شود.

تبصره ماده ۱۵

مأخذ محاسبه مالیات
واردات خدمات، عبارت
است از معادل ارزش
ریالی مربوطه به مابه ازاء
واردات خدمت مزبور.

فصل دوم

ماخذ، نرخ و نحوه محاسبه

قانون جدید

ماده ۵

مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاهای خدمات، در مورد مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، ارزش فروش مندرج در صورتحساب الکترونیکی است که توسط آنان در سامانه مذبور ثبت شده است.

قانون قدیم

ماده ۱۴

مأخذ محاسبه مالیات، بهای کالا یا خدمت مندرج در صورتحساب خواهد بود. در مواردی که صورتحساب موجود نباشد و یا از ارائه آن خودداری شود و یا به موجب اسناد و مدارک مثبته احراز شود که ارزش مندرج در آنها واقعی نیست، مأخذ محاسبه مالیات بهای روز کالا یا خدمت به تاریخ روز تعلق مالیات می‌باشد.

قانون جدید

تبصره ۱

مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاها و خدمات در مورد مؤدیانی که عضو سامانه مؤدیان نیستند و نیز مؤدیان مختلف موضوع ماده (۹) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، ارزش روز کالا یا خدمت در زمان تعلق می‌باشد که توسط سازمان بر اساس اطلاعات موجود در سامانه مؤدیان، استعلام از مراجع ذیصلاح یا تعیین کارشناس یا هیأت کارشناسی مشخص می‌شود. همچنین سازمان می‌تواند برای تعیین مأخذ مشمول مالیات مؤدیان مزبور، از دفاتر اسناد و مدارک (اعم از الکترونیکی یا غیر الکترونیکی) آنها استفاده نماید. مؤدی مکلف است دفاتر، اسناد و مدارک مذکور را در صورت درخواست مأموران مالیاتی، کارشناس یا هیأت کارشناسی به آنان ارائه کند.

قانون قدیم

ماده ۲۶

در مواردی که مأموران ذیربطر سازمان امور مالیاتی کشور جهت رسیدگی به اظهارنامه یا بررسی میزان معاملات به موادیان مراجعه و دفاتر و اسناد مدارک آنان را درخواست نمایند، مؤدیان و خریداران مکلف به ارائه دفاتر و اسناد و مدارک درخواستی حسب مورد می‌باشند و در صورت عدم ارائه دفاتر و اسناد و مدارک مورد نیاز، مختلف مشمول جرمیه مقرر در ماده (۲۲) این قانون محسوب گردیده و مالیات متعلق به موجب دستورالعملی که سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌کند، به صورت علی الرأس تشخیص داده و مطالبه و وصول خواهد شد.

قانون جدید

تبصره ۲

موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات و عوارض نمی باشد:
الف - انواع تخفیفات اعطائی.

ب - مالیات و عوارض موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضه کننده کالا یا ارائه دهنده خدمت پرداخت شده است.

پ - سایر مالیات‌های غیر مستقیم و عوارضی که به موجب قوانین موضوعه هنگام عرضه کالا یا ارائه خدمت به آن تعلق گرفته است.

ت - وجوهی که به موجب سایر قوانین وصول می شود و به حساب درآمد عمومی یا به حساب درآمد شهرداری‌ها واریز می گردد.

قانون قدیم

تبصره ۵

موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات نمی باشد:

الف - تخفیفات اعطائی.

ب - مالیات موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضه کننده کالا یا خدمت پرداخت شده است.

ج - سایر مالیات‌های غیر مستقیم و عوارضی که هنگام عرضه کالا یا خدمت به آن تعلق گرفته است.

قانون جدید

- ث- کمک‌های پرداختی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به سازمان‌های غیرانتفاعی وابسته به خود طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروط به آنکه مالیات متعلقه به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.
- ج- یارانه پرداختی دولت بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالاهای و خدمات مشمول قیمت گذاری؛ مشروط به آنکه مالیات فروش به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.
- چ- وجودهی که از ردیف‌های بودجه‌ای مصوب دستگاه‌ها بین شرکت‌های تابعه در قوانین بودجه سناواتی جایه جا می‌شود مشروط بر آنکه بابت خرید یا فروش کالا و خدمات نباشد.

قانون جدید

ماده ۶

مأخذ محاسبه مالیات و عوارض واردات کالا، مجموع ارزش گمرکی (موضوع ماده ۱۴) قانون امور گمرکی مصوب ۲۲/۸/۱۳۹۰ و حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی میباشد. مالیات و عوارض مذکور جزء حقوق ورودی محسوب نمیشود.

ماده ۱۵

مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا، عبارت است از ارزش گمرکی کالا (قیمت خرید، هزینه حمل و نقل و حق بیمه) به علاوه حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) مندرج در اوراق گمرکی.

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۷

نرخ مالیات و عوارض کالاهای خاص که نرخ آنها در ماده (۲۶) این قانون تصریح شده، نه درصد (۹٪) می‌باشد.

ماده ۱۶

نرخ مالیات بر ارزش افزوده، یک و نیم درصد (۱۵٪) می‌باشد.

تبصره - نرخ مالیات بر ارزش افزوده کالاهای خاص به شرح زیر تعیین می‌گردد:

- ۱- انواع سیگار و محصولات دخانیاتی، دوازده درصد (۱۲٪)
- ۲- انواع بنزین و سوخت هواپیما، بیست درصد (۲۰٪)

ماده ۳۸

نرخ عوارض شهرداریها و دهیارها در رابطه با کالا و خدمات مشمول این قانون، علاوه بر نرخ مالیات موضوع ماده (۱۶) این قانون، به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - کلیه کالاهای خاص و خدمات مشمول نرخ ماده (۱۶) این قانون، یک و نیم درصد (۱۵٪);

ب - انواع سیگار و محصولات دخانی، سه درصد (۳٪);

ج - انواع بنزین و سوخت هواپیما، ده درصد (۱۰٪);

د - نفت سفید و نفت گاز، ده درصد (۱۰٪) و نفت کوره پنج درصد (۵٪);

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۸

مالیات و عوارضی که مؤدیان برای خرید کالاها و خدمات مورد نیاز برای انجام فعالیت‌های اقتصادی خود به استناد صورتحسابهای صادره موضوع اعتبار مالیاتی آنان منظور شده و از مالیات و عوارض فروش آنها کسر می‌شود. در صورتی که جمع اعتبار مالیاتی مؤدی در هر دوره مالیاتی بیشتر از مالیات و عوارض فروش وی باشد، سازمان موظف است مبلغ مازاد را به دوره و یا دوره‌های بعد منتقل نماید. در صورتی که مؤدی درخواست کند که مازاد مزبور به وی مسترد گردد، سازمان موظف است حداقل ظرف یک ماه از تاریخ ثبت درخواست، نسبت به استرداد مابه التفاوت مذکور از محل وصولی‌های جاری اقدام نماید، در غیر این صورت، مشمول خسارتی به میزان دورصد(۲٪) در ماه از تاریخ ثبت درخواست نسبت به مبلغ قابل استرداد و مدت تأخیر می‌باشد که توسط سازمان و از محل وصولی‌های جاری پرداخت می‌گردد. متخلفین از اجرای این حکم با درخواست مؤدی و رأی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات بند «د» ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۷/۹/۱۳۷۲ محکوم می‌شوند.

ماده ۱۷

مالیات‌هایی که مؤدیان در موقع خرید کالا یا خدمت برای فعالیتهای اقتصادی خود به استناد صورتحسابهای صادره موضوع این قانون پرداخت نموده‌اند، حسب مورد از مالیات‌های وصول شده توسط آنها کسر و یا به آنها مسترد می‌گردد. ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید نیز از جمله کالای مورد استفاده برای فعالیتهای اقتصادی مؤدی محسوب می‌گردد.

تبصره ۱

در صورتی که مؤدیان مشمول حکم این ماده در هر دوره مالیاتی اضافه پرداختی داشته باشند، مالیات اضافه پرداخت شده به حساب مالیات دوره‌های بعد مؤدیان منظور خواهد شد و در صورت تقاضای مؤدیان، اضافه مالیات پرداخت شده از محل وصولی‌های جاری درآمد مربوط، مسترد خواهد شد.

تبصره ۶

مبالغ اضافه دریافتی از مؤدیان بابت مالیات موضوع این قانون، در صورتی که ظرف سه ماه از تاریخ درخواست مؤدی مسترد نشود، مشمول خسارتی به میزان دو درصد (۰.۲٪) در ماه نسبت به مبلغ مورد استرداد و مدت تأخیر خواهد بود.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۸

مالیات و عوارض خرید نهاده‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) دولت قابل استرداد نیست و جزء بهای تمام شده دارایی‌های مذبور منظور می‌گردد.

تبصره ۲

در صورتی که مؤدیان به عرضه کالا یا خدمت معاف از مالیات موضوع این قانون اشتغال داشته باشند و یا طبق مقررات این قانون مشمول مالیات نباشند، مالیات‌های پرداخت شده بابت خرید کالا یا خدمت تا این مرحله قابل استرداد نمی‌باشد.

تبصره ۲ ماده ۸

در صورتی که مؤدی فقط به عرضه کالاهای ارائه خدمات معاف اشتغال داشته باشد و یا طبق مقررات این قانون کالا و خدمات وی مشمول مالیات و عوارض نباشد، مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید نهاده‌های آنها قابل تهاتر یا استرداد نمی‌باشد.

قانون جدید

تبصره ۳ ماده ۸

در صورتی که مؤدیان به عرضه توأم کالاها و خدمات مشمول مالیات و معاف از مالیات اشتغال داشته باشند، صرفاً مالیات‌های پرداخت شده مربوط به کالاها یا خدمات مشمول مالیات در حساب مالیاتی مؤدی منظور خواهد شد.

قانون قدیم

تبصره ۳

در صورتی که مؤدیان به عرضه توأم کالاها یا خدمات مشمول مالیات و معاف از مالیات اشتغال داشته باشند، صرفاً مالیات‌های پرداخت شده مربوط به کالاها یا خدمات مشمول مالیات در حساب مالیاتی مؤدی منظور خواهد شد.

تبصره ۴*

صرف نظر از آنکه مؤدی به عرضه کالاها و خدمات معاف یا مشمول اشتغال داشته باشد، مالیات و عوارض خرید مربوط به ماشین آلات خطوط تولید وی قابل کسر، تهاوتر و استرداد می‌باشد.

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۴

مالیات بر ارزش افزوده و عوارض پرداختی مؤدیان بابت کالاهای خاص موضوع تبصره ماده (۱۶) و بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده ۳۸ این قانون، صرفاً در مراحل واردات، تولید و توزیع مجدد آن کالاهای توسط واردکنندگان، تولیدکنندگان و توزیع کنندگان آن، قابل کسر از مالیاتهای وصول شده و یا قابل استرداد به آنها خواهد بود.

قانون جدید

تبصره ۵

آن قسمت از مالیات‌های ارزش افزوده پرداختی مؤدیان که طبق مقررات این قانون قابل کسر از مالیات‌های وصول شده یا قابل استرداد نیست، جز هزینه‌های قابل قبول موضوع قانون مالیات‌های مستقیم محسوب می‌شود.

تبصره ۶*

سازمان مکلف است با رعایت تبصره‌های (۲) و (۴) این ماده مالیات و عوارض پرداختی واحدهای تولیدی یا معدنی دارای مجوز تأسیس را که در دوره‌های قبل از بپردازی جهت خرید کالاهای و خدمات مورد نیاز برای تأسیس و راهاندازی واحد موردنظر پرداخت کرده‌اند، مسترد نماید.

قانون قدیم

تبصره ۵

آن قسمت از مالیات‌های ارزش افزوده پرداختی مؤدیان که طبق مقررات این قانون قابل کسر از مالیات‌های وصول شده یا قابل استرداد نیست، جز هزینه‌های قابل قبول موضوع قانون مالیات‌های مستقیم محسوب می‌شود.

قانون جدید

تبصره ۷

مالیات و عوارضی که در موقع خرید کالاها و خدمات توسط شهرداریها و دهیاریها برای انجام وظایف و خدمات قانونی پرداخت می‌گردد، طبق مقررات این قانون، قابل تهاتر و یا استرداد خواهد بود.

قانون قدیم

تبصره ۷

مالیات‌هایی که در موقع خرید کالاها و خدمات توسط شهرداریها و دهیاریها برای انجام وظایف و خدمات قانونی پرداخت می‌گردد، طبق مقررات این قانون، قابل تهاتر و یا استرداد خواهد بود.

تبصره ۸

مالیات و عوارض پرداخت شده توسط سفارتخانه‌ها، مأموریت‌های دیپلماتیک، پست‌های کنسولی، مأموران دیپلماتیک و کارکنان اداری و فنی آنها که تبعه دولت جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشند، به شرط عمل متقابل و همچنین مالیات و عوارض پرداخت شده توسط دفاتر سازمان‌های بین‌المللی و اعضای آنان که مقیم جمهوری اسلامی ایران می‌باشند (اتباع غیر ایرانی)، با ارائه اسناد و مدارک مثبته، قابل استرداد است. نحوه استرداد به موجب دستورالعملی است که توسط وزارتخانه‌های امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تصویب و ابلاغ می‌شود.

فصل سوم

معافیت ها

قانون جدید

ماده ۹ - عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر
خدمات زیر از پرداخت مالیات و
عوارض معاف می‌باشد:

الف - کالاهای

۱- کلیه محصولات کشاورزی فرآوری نشده **مشتمل بر**
محصولات خام زراعی و ناخنی گیاهان دارویی، محصولات
مرتعی، محصولات حنکل (از حمله جوب خام)، محصولات
گلخانه از حمله سبزی، صفحه، گل و گاه و انواع قارچ)
تبصره - فعالیت‌های مربوط به مراحل بسته بندی، **آنبارداری و**
نگهداری محصول در دمای مناسب در سردخانه، انجام محاصل
(شامل سردخانه)، پاک کردن، درجه بندی، بوجاری بذور، پوست
گیری مانند شالیکوبی، **شتستشو، تمیز کاری، تفکیک، همگن سازی،**
خشک کردن انواع محصولات مانند چای، **کشمکش و خرما** با
روش‌های مختلف، تفت دادن مانند پخت نخود و **پنبه پاک کنی**،
فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی‌شود. ارائه خدمات
مزبور به محصولات کشاورزی مشمول مالیات و عوارض فروش
نیست.

قانون قدیم

ماده ۱۲ - عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر
و همچنین واردات آنها حسب مورد از پرداخت
مالیات معاف می‌باشد:

۱- محصولات کشاورزی فرآوری نشده؛

ماده ۳۳- قانون برنامه ششم توسعه

ر- مراحل بسته بندی، انجاماد، پاک کردن، درجه بندی،
پوست گیری مانند شالیکوبی و خشک کردن مانند چای
و تفت دادن مانند نخودپزی، فرآوری محصولات
کشاورزی محسوب نمی‌شود.
خدمات مزبور از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده
معاف می‌باشد.

قانون جدید

بند ۲ ماده ۹ - دام زنده و خوراک آن، کلیه مواد اصلی تولید مثل دام زنده مطابق پروانه صادره توسط وزارت جهاد کشاورزی، پوسال (کمپوست)، کشت بافت و بستر آماده کشت بافت.

تبصره - دام به حیواناتی (شامل چهارپایان، پرندگان، آبزیان و حشرات) اطلاق می‌گردد که برای امور تغذیه انسان یا دام و فعالیت‌های اقتصادی، تولیدی و ازمایشگاهی، تولید، نگهداری و پرورش داده می‌شوند.

قانون قدیم

ماده ۱۲ بند ۲ - دام و طیور زنده، آبزیان، زنبور عسل و نوغان

ماده ۱۲ بند ۱۵ - خوراک دام و طیور

قانون جدید

۳- بذر، **نشاء**، نهال، سم و کود

۴- آب مصارف کشاورزی

۱-۵- شیر، پنیر و **ماست**

۲-۵- تخم ماکیان

قانون قدیم

۳- انواع کود، سم، بذر و نهال

۴- شیر، پنیر

قانون جدید

۳-۵- آرد و نان

۴-۵- انواع گوشت و فرآورده‌های
گوشتی مطابق با فهرستی که هر
سال وزارت بهداشت، درمان و
آموزش پزشکی تا پایان دی ماه
برای اجراء در سال بعد به سازمان
ارسال می‌کند.

۴-۵- برنج، حبوبات، سویا و پروتئین سویا

قانون قدیم

۴- آرد خبازی و نان

۴- گوشت

۴- برنج، حبوبات، سویا

قانون قدیم

- ۴- روغن نباتی
- ۴- قند و شکر
- ۴- شیرخشک مخصوص تغذیه کودکان

قانون جدید

۶- انواع روغن‌های خوراکی؛ اعم از
گیاهی و حیوانی

۷- شیرخشک مخصوص تغذیه کودکان

۸- تخم مرغ نطفه دار و تبدیل آن به
جوچه یکروزه

قانون قدیم

- ۵- دفاتر تحریر
- ۵- انواع کاغذ چاپ، تحریر و مطبوعات
- ۵- کتاب و مطبوعات

قانون جدید

- ۶- خمیر کاغذ و کاغذ باطله
- ۶- دفتر تحریر
- ۶- کاغذ چاپ، تحریر و روزنامه
- ۷- نسخه‌های کاغذی و الکترونیکی محصولات زیر:
  - ۱- کتاب
  - ۲- روزنامه
  - ۳- مجله و نشریه

قانون قدیم

۷- کالاهایی که همراه مسافر برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق مقررات صادرات و واردات، وارد کشور می شود. مازاد بر آن طبق مقررات این قانون مشمول مالیات خواهد بود؛

۸- اموال غیر منقول

قانون جدید

۸- کالاهای وارد همراه مسافر برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق قانون امور گمرکی

۹- انواع شمش طلا(وارداتی و داخلی و انواع حواله‌های کاغذی یا الکترونیکی دارای پشتوانه صدرصد) طلا ۱۰۰٪.

۱۰- دارایی‌های غیر منقول و انواع حواله‌های کاغذی یا الکترونیکی مبتنی بر آنها

قانون جدید

۱۱- هرگونه انتقال دارایی به / از صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۲۵/۹/۱۳۸۸ با شرکت‌های فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه، به عنوان اورده غیرنقد شرکا در همان صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه

قانون قدیم

تبصره- در صورتی که مالکیت و مدیریت شرکت‌های فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه متعلق به صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی باشد، هرگونه انتقال دارایی به / از شرکت‌های فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه که صرفا در راستای اجرای پروژه و مرتبط با وظایف صندوق‌های مذکور باشد، مشمول مالیات و عوارض نیست.

قانون جدید

۱۲- هرگونه انتقال دارایی از / به نهاد واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

۱۳- فرش دستباف و مواد اولیه اصلی آن

۱۴- صنایع دستی تولید داخل موضوع ماده (۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۲۶/۱۰/۱۳۹۶ مطابق فهرستی که تا پایان دی ماه هر سال توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی پیشنهاد می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد

قانون قدیم

بند ۱۳- فرش دستباف

قانون جدید

۱۵- انواع دارو و واکسن انسانی و دامی)، لوازم مصرفی درمانی و لوازم توانبخشی

۱۶- رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی هوانوردی، تجهیزات نظامی و اطلاعاتی موضوع بندهای «پ»، «ت» و «ث» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی با رعایت ترتیبات مقرر در بندهای مذکور. تبصره - معافیت این جزء در خصوص اقلام موضوع بند «ب» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی در حوزه دفاعی با تأیید وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح قابل اعمال است.

قانون قدیم

۹- انواع دارو، لوازم مصرفی درمانی، خدمات درمانی (انسانی، حیوانی و گیاهی) و خدمات توانبخشی و حمایتی

۱۶- رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی ویژه فرودگاهها بر اساس فهرستی که به پیشنهاد مشترک وزارت راه و ترابری و وزارت امور اقتصادی ودارائی تهیه و ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد؛

قانون جدید

۱۷- تجهیزات و اقلام با کاربرد صرفاً دفاعی، نظامی، انتظامی، امنیتی و اطلاعاتی. فهرست این تجهیزات و اقلام با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون قدیم

۱۷- اقلام با مصارف صرفاً دفاعی (نظامی و انتظامی) و امنیتی بر اساس فهرستی که به پیشنهاد مشترک وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهییه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. فهرست مذکور از اولین دوره مالیاتی پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجراء خواهد بود.

قانون جدید

تبصره ۱ - واردات کالاهای موضوع جزء‌های (۲)، (۶)، (۷)، (۹)، (۱۳)، (۱۶) و (۱۷) بند «الف» این ماده معاف از پرداخت مالیات و عوارض می‌باشد. واردات کالاهای موضوع جزء‌های (۱)، (۳) و (۵) بند «الف» این ماده مشمول معافیت نبوده و مالیات و عوارض با نرخ استاندارد نه درصد (۹٪) در مبادی گمرکی به آن تعلق می‌گیرد. عرضه این کالاهای در داخل کشور، مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است. در خصوص جزء (۱۵) این بند، در صورتی که با تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی کالای مورد نظر مشابه داخلی نداشته باشد، واردات آن از پرداخت مالیات و عوارض معاف می‌باشد و اگر واردات کالای موردنظر به دلیل کمبود تولید داخل نسبت به نیاز بازار، ضرورت داشته باشد، واردات کالای مزبور با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، مشمول مالیات و عوارض با نرخ سه درصد (۳٪) در مبادی گمرکی می‌باشد. عرضه این کالاهای در داخل کشور، مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۲ - تولیدکنندگان و یا عرضه کنندگان کالاهای موضوع این بند مکلفند که برچسب معافیت از مالیات بر ارزش افزوده را بر روی بسته بندی کالاهای مذکور درج نمایند. سازمان مکلف است فهرست کالاهای و خدمات معاف از مالیات و عوارض را از طریق شیوه‌های مناسب از جمله درج در سامانه عملیات الکترونیکی سازمان به اطلاع عموم مردم برساند. سازمان مکلف است امکان دریافت گزارش‌های مردمی مبنی بر دریافت مالیات و عوارض توسط عرضه کنندگان کالاهای و خدمات معاف از مالیات و عوارض را از طریق سامانه عملیات الکترونیکی خود و استرداد مبالغ اضافه دریافتی از خریداران فراهم نماید. دریافت مالیات و عوارض از کالاهای و خدمات معاف توسط عرضه کنندگان آنها مشمول جریمه‌ای معادل دو برابر مالیات و عوارض دریافتی بوده و قابل بخشودگی نمی‌باشد. سازمان مکلف است حداکثر سه ماه پس از دریافت گزارش، نسبت به تأیید یا رد و حسب مورد استرداد مبالغ اضافه دریافتی از خریداران اقدام نماید. نحوه استرداد این مبالغ به موجب دستورالعملی است که حداکثر پس از سه ماه از لازم‌اجراء شدن این قانون توسط سازمان با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۳- واردات کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان اورژانس کشور، سازمان بهزیستی کشور، استان‌های مقدسه و کمیته امداد امام خمینی (ره) با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، حوزه‌های علمیه با تأیید مرکز مدیریت حوزه علمیه استان مربوط و مؤسسات خیریه با اعلام مراجع صادر کننده مجوز آنها و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است.

قانون قدیم

۶- کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی با تأیید هیأت وزیران و حوزه‌های علمیه با تأیید حوزه گیرنده هدایا

تبصره ۴- اعمال معافیت‌های مالیاتی در خصوص مواد خوراکی مذکور در اجرای این بند، منوط بهأخذ گواهی سلامت محصول از مراجع قانونی ذی صلاح از قبیل سازمان ملی استاندارد ایران و سازمان غذا و دارو است.

قانون جدید

ب- خدمات

۱- خدمات درمانی، تشخیصی و پیشگیری، خدمات توانبخشی و حمایتی و خدمات آرامستانها

۲- خدمات درمانی و پیشگیری دامی و گیاهی، واحدهای ماشینی کردن (مکانیزاسیون) آب کشاورزی، کشت بافت و تولید اندام‌های تکثیری گیاهان

۳- خدمات زینک، چاپ، انتشار روزنامه اعم از کاغذی یا الکترونیکی، کتاب، نشریه و خدمات نشر و توزیع آنها به استثنای مؤسسات کمک آموزشی و کنکور و هرگونه تبلیغات کالاها و خدمات داخلی در روزنامه‌ها و نشریات

قانون قدیم

۹- خدمات درمانی (انسانی) و خدمات توانبخشی و حمایتی

۹- خدمات درمانی (حیوانی و گیاهی)

قانون جدید

۴- ارائه خدماتی که مابه ازای آن به صورت حقوق و دستمزد پرداخت می‌شود در صورتی که مشمول فصل مالیات بر درآمد حقوق موضوع قانون مالیات‌های مستقیم باشد.

تبصره- در ارائه خدمت توسط شرکت‌های تأمین نیروی انسانی و شرکت‌هایی که از طریق قراردادهای حجمی خدمات خود را با در اختیار گذاشتن نیروی کار به مقاضی ارائه می‌کنند (مانند شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرستاری و خدمات نظافتی)، بخشی از قرارداد که مربوط به هزینه‌های حقوق و دستمزد است، معاف می‌باشد. حکم این بند مشروط به تأیید میزان حقوق و دستمزد و مزايا توسط سازمان بيمه گر است.

قانون قدیم

۱۰- خدمات مشمول مالیات بر درآمد حقوق، موضوع قانون مالیات‌های مستقیم

قانون جدید

۵- عمليات و خدمات بانکي شامل دريافت سپرده، اعطای تسهيلات و يا ايجاد اعتبار، ارائه ضمانت نامه و انتقال وجه در چهارچوب قوانين مربوط و مصوبات شوراي پول و اعتبار

۶- خدمات اعتباری قرض الحسن
صندوق‌های قرض الحسن دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا سایر مراجع مورد تایید بانک مذکور و همچنین صندوق‌های قرض الحسن که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند.

قانون قدیم

۱۱- خدمات بانکی و اعتباری بانکها، مؤسسات و تعاونی‌های اعتباری و صندوق‌های قرض الحسن مجاز

قانون قدیم

قانون جدید

۷- خدمات مالی و اعتباری اعطای تسهیلات توسط صندوق‌های حمایتی،
ضمانت صادرات، سرمایه‌گذاری،
بیمه‌ای و پژوهش و فناوری که به
موجب قانون یا با مجوز قانون تأسیس
شده یا می‌شوند در چهارچوب
اساسنامه آنها.

۸- خدمات بیمه‌های زندگی، خدمات
بیمه‌های محصولات کشاورزی،
خدمات بیمه اجتماعی و درمان تکمیلی

قانون قدیم

بند ۱۱ ماده ۱۲- خدمات معاملات و تسويه اوراق بهادر و کالا در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس (الحقیقی ۱۵/۱۱/۸۸ قانون توسعه ابزارها و...)، صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک، صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک، صنایع دریایی و بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی و صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی (ماده ۱۵ قانون رفع موانع تولید رقابتی ۱۳۹۴)

قانون جدید

۹- خدمات بازار سرمایه شامل خدمات معاملات و تسويه اوراق بهادر و کالا در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس به تشخیص شورای عالی بورس و اوراق بهادر.

قانون جدید

۱۰- خدمات انتشار و نقل و انتقال سهام، حق تقدم، سهم الشرکه و سایر اوراق بهادر موضع بند (۲۴) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ با اصلاحات بعدی

۱۱- صدور و ابطال، نقل و انتقال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از سازمان بورس اوراق بهادر

۱۲- منحصراً سود تسهیلات اعطائی شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به مشتریان (صرف کنندگان)

تبصره - مالیات بر ارزش افزوده بهای دارایی‌ها و اموال مورد واگذاری موضع قرارداد شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) با مشتریان مشمول این فعالیت [معافیت] نمی‌باشند.

قانون قدیم

قانون جدید

۱۲- خدمات حمل و نقل عمومی مسافری مسافر) درون و برون شهری و **بین‌المللی** جاده‌ای، ریلی و دریایی

۱۴- خدمات آموزشی، پژوهشی و **ورزشی** دارای مجوز از مراجع ذیصلاح طبق آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارت‌خانه‌های علوم تحقیقات و فناوری، امور اقتصادی و دارایی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و کار و امور اجتماعی ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیأت قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون قدیم

۱۲- خدمات حمل و نقل عمومی مسافری درون و برون شهری جاده‌ای، ریلی، **هوا** و دریایی

۱۴- انواع خدمات پژوهشی و آموزشی که طبق آئین نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارت‌خانه‌های علوم تحقیقات و فناوری، امور اقتصادی و دارایی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و کار و امور اجتماعی ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون جدید

۱۵- خدمات اقامتی هتل‌های سه ستاره و پایین تر، مهمانپذیرها و سایر مراکز اقامتی دارای مجوز از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی یا اتحادیه‌های ذی‌ربط

۱۶- قدرالسهم هزینه مشترک (شارژ) دریافتی توسط شرکت‌های خدماتی موضوع قانون نحوه واگذاری مالکیت و اداره امور شهرک‌های صنعتی مصوب ۳۱/۲/۱۳۸۷ از واحدهای تولیدی، صنعتی و خدماتی مستقر در شهرک‌های صنعتی بابت ارائه خدمات به آنها

قانون قدیم

قانون جدید

۱۷- خدمات فنی، بازسازی، تعمیر و نگهداری کالاهای موضوع جزء (۱۷) بند «الف» این ماده که توسط مرکز وابسته به دستگاههای نظامی، انتظامی و امنیتی ارائه می‌شود، مطابق فهرستی که با تصویب وزرای دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می‌شود.

***تبصره** – در مواردی که دریافت وجه توسط یک مؤذی مستند به فروش کالا یا ارائه خدمت نیست، مانند دریافت هرگونه خسارت، درآمدهای حاصل از تسعیر دارایی‌های ارزی، انواع سود، انواع جریمه (مدادامی که بخشی از بهای کالا و خدمات تلقی نگردد)، آورده نقدی یا غیرنقدی به عنوان سرمایه و انواع کمکهای دولتی، عرضه خدمت محسوب نمی‌شود و مأخذ محاسبه مالیات و عوارض نمی‌باشد.

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۱۰ - موارد زیر از پرداخت مالیات و عوارض معاف هستند و مالیات و عوارض خرید نهاده‌های آنها مسترد می‌شود:

الف - صادرات کالاها به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالا) و صادرات خدمات با ارائه قرارداد مربوط و گواهی انجام کار که به تأیید نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد رسیده باشد یا گواهی ارزآوری با تأیید بانک مرکزی با سایر اسناد و مدارک مثبته.

قانون قدیم

ماده ۱۳ - صادرات کالا و خدمت به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی رسمی، مشمول مالیات موضوع این قانون نمی‌باشد و مالیاتهای پرداخت شده بابت آنها با ارائه برگه خروجی صادره توسط گمرک (در مورد کالا) و اسناد و مدارک مثبته، مسترد می‌گردد.

قانون جدید

صادرات کالاها و خدمات از قلمرو گمرکی سرزمین اصلی به مناطق آزاد تجاری - صنعتی خارج از نقاط جمعیتی که دارای تراز تجاری مثبت باشند، در صورتی که محصور بودن آنها به صورت سالانه به تأیید گمرک جمهوری اسلامی ایران بررسد، مشمول این بند خواهد بود.

ب - خدمات معاوضه (سوآپ نفت خام، فرآوردهای نفتی (بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید، گاز مایع و سوخت هوایی)، گاز طبیعی و برق

تبصره ۱ - فروش کلیه فرآوردهای تولیدی شرکت‌های پالایش به صورت ارزی (فروش سوخت‌های هوایی به شرکت‌های هوایپیمایی خارجی در فرودگاه‌های داخلی)، مرزی (فروش سوخت در جایگاه‌های مستقر در نواحی مرزی کشور) و همچنین فروش سوخت دارای پروانه صادراتی گمرک جمهوری اسلامی ایران به کشتی‌ها (بنکرینگ) صادرات محسوب می‌شود.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۲ - استرداد مالیات و عوارض خرید برای صادرات مواد خام و مواد اولیه تولید که در فهرست مربوط به ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم ذکر شده‌اند، ممنوع است.

تبصره ۳ - خدماتی که توسط اشخاص مقیم ایران (اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و یا شب شرکت‌های خارجی مقیم ایران) ارائه می‌شود و محل مصرف خدمات و یا مقصد خدمات داخل باشد یا خارج از کشور، در صورتی که مستقیم یا غیرمستقیم ارز حاصل و وارد کشور بشود صادرات محسوب می‌گردد.

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۱۱ - مالیات و عوارض پرداختی
بابت خرید کالاهای در داخل ایران که
ظرف دو ماه از تاریخ خرید همراه
مسافران اعم از ایرانی و خارجی از کشور
خارج می‌شود و نیز، **مالیات و عوارض**
پرداختی گردشگران خارجی بابت بلیط
پرواز خارجی خریداری شده از
شرکت‌های هواپیمایی ایرانی، هنگام
خروج از کشور با ارائه صورتحساب
الکترونیکی و یا اسناد و مدارک مثبته،
توسط سازمان، از محل وصولی‌های
جاری مسترد می‌گردد. آیین‌نامه اجرائی
این ماده ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ
این قانون توسط سازمان تهیه می‌شود و به
تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون قدیم

تبصره ماده ۱۳ - مالیات‌های پرداختی
بابت کالاهای همراه مسافران تبعه
کشورهای خارجی که از تاریخ خرید آنها
تا تاریخ خروج از کشور بیش از دو ماه
نگذشته باشد، از محل وصولی‌های جاری
درآمد مربوط هنگام خروج از کشور در
مقابل ارائه اسناد و مدارک مثبته مشمول
استرداد خواهد بود.

ضوابط اجرائی این ماده توسط سازمان
امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب
وزیر امور اقتصادی و دارائی می‌رسد.

قانون جدید

ماده ۱۲ - عرضه کنندگان کالاها و خدمات که به موجب این قانون و سایر قوانین از مالیات و عوارض معاف می‌باشند و همچنین فعالان اقتصادی مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که حجم معاملات سالانه آنها از مبلغی که به پیشنهاد سازمان به تأیید هیأت وزیران می‌رسد، بیشتر باشد، مکلف به عضویت و ثبت معاملات در سامانه مؤدیان هستند. این حکم شامل کلیه مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می‌شود. متخلفان از حکم این ماده علاوه بر جریمه موضوع بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مشمول جریمه‌ای معادل نه درصد (۹٪) ارزش معاملات ثبت نشده در سامانه مذکور می‌شوند. آینین‌نامه اجرائی این ماده در خصوص مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد سازمان و دیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون قدیم

فصل چهارم
وظایف و تکالیف
مودیان و اشخاص ثالث

قانون جدید

ماده ۱۳

پس از راهاندازی سامانه مؤ迪ان، همه مشمولان این قانون موظفند به ترتیبی که سازمان مقرر و اعلام می‌کند، در سامانه مذبور ثبت نام نموده و معاملات خود را در آن ثبت نمایند. ثبت معاملات خرید و فروش در سامانه مؤ迪ان، به منزله ثبت در دفاتر قانونی است. تا آن زمان، ترتیبات ثبت نام، نحوه ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی و رسیدگی به آنها حسب مقررات قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۷/۲/۱۳۸۷ و اصلاحات بعدی آن است. در سایر موارد، مفاد این قانون جاری است.

قانون قدیم

ماده ۱۸

مؤ迪ان مکلفند به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور تعیین و اعلام می‌نماید نسبت به ارائه اطلاعات درخواستی سازمان مذکور و تکمیل فرم‌های مربوطه اقدام و ثبت نام نمایند.

ماده ۲۱

مؤ迪ان مالیاتی مکلفند، اظهارنامه هر دوره مالیاتی را طبق نمونه و دستورالعملی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین و اعلام می‌شود، حداکثر ظرف پانزده روز از تاریخ انقضاء هر دوره، به ترتیب مقرر تسليم و مالیات متعلق به دوره را پس از کسر مالیات‌هایی که طبق مقررات این قانون پرداخت کرده‌اند و قابل کسر می‌باشد، در مهلت مقرر مذکور به حسابی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) تعیین و توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد، واریز نمایند.

قانون جدید

ماده ۱۴

چنانچه سازمان در مهلت مقرر در قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان نتواند سامانه مؤدیان را مستقر کند، مکلف است رسیدگی به اظهارنامه مؤدیان موضوع این قانون را که بعد از اتمام مهلت مذبور به سازمان تسلیم می‌شود، صرفا به میزانی که در تبصره این ماده آمده است، محدود نموده و سایر اظهارنامه‌ها را بدون رسیدگی قبول نماید.

تبصره

بعد از استقرار سامانه مؤدیان سازمان مجاز است حدآکثر یک درصد(۱٪) از پرونده‌های مالیاتی مؤدیان عضو سامانه مؤدیان را با اولویت مؤدیان بزرگ مورد رسیدگی قرار دهد. چگونگی انتخاب مؤدیانی که پرونده آنها باید مورد رسیدگی قرار گیرد، در دستورالعملی که با پیشنهاد سازمان به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، معین می‌شود. سازمان مکلف است تا پایان مهرماه هر سال فهرست اسامی مؤدیانی که مشمول رسیدگی قرار می‌گیرند را در سامانه عملیات الکترونیکی خود اعلام عمومی کند.

قانون قدیم

قانون جدید

۱۵ ماده

دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و سازمان‌های وابسته به آنها مکلف به ثبت معاملات خود در سامانه مؤidian می‌باشند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ترتیبی اتخاذ کند که اطلاعات معاملات ثبت شده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت موضوع تبصره (۵) ماده (۱۶۹) قانون مالیات‌های مستقیم عیناً و به صورت برخط به سامانه مؤidian منتقل شود.

۱۶ ماده

ارائه استناد، دفاتر و مدارک، ثبت قراردادهای پیمانکاری و معاملات و اطلاعات نیروهای مسلح و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سایر دستگاه‌های انتظامی، اطلاعاتی و امنیتی در سامانه مؤidian موضوع تبصره (۳) ماده (۴)، تبصره (۱) ماده (۵) و مواد (۱۳) و (۱۵) این قانون و همچنین سایر اقلام محرمانه در سامانه مذکور با رعایت ملاحظات امنیتی، مطابق دستورالعملی است که توسط وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارایی (سازمان)، اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه می‌شود و حداقل شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب شورای امنیت کشور می‌رسد.

قانون قدیم

قانون جدید

۱۷ ماده

مؤدیان مکلفند مالیات و عوارض فروش موضوع این قانون را از خریدار یا کارفرما وصول کنند و پس از کسر مالیات و عوارض پرداختی، مطابق مقررات به حساب سازمان واریز نمایند.

قانون قدیم

۲۰ ماده

مؤدیان مکلفند، مالیات موضوع این قانون را در تاریخ تعلق مالیات، محاسبه و از طرف دیگر معامله وصول نمایند.

قانون جدید

تبصره ۱۷۵ ماده

سازمان می‌تواند تمام یا برخی از مؤ迪ان مشمول این قانون یا مشتریان آنها را مکلف کند مالیات و عوارض متعلقه را همزمان با صدور صورتحساب به حساب سازمان واریز نمایند. آیین‌نامه اجرائی این تبصره، مشتمل بر فهرست مؤ迪انی که مشمول این حکم می‌شوند و نحوه پرداخت مالیات و عوارض متعلقه با پیشنهاد سازمان، به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

مالیات و عوارضی که به این ترتیب به سازمان پرداخت می‌شود، به حساب بستانکاری فروشنده منظور می‌شود و برای خریدار، در صورتی که مصرف کننده نهائی نباشد، اعتبار مالیاتی به حساب می‌آید.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۲ ماده ۱۷۵

گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات و عوارض کالاهای وارداتی را در زمان ترخیص قطعی و مالیات و عوارض کالاهای متروکه را قبل از ترخیص نهائی وصول و به صورت برخط به حساب سازمان واریز کند. گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن درج اطلاعات پرداخت در پروانه‌های گمرکی و یا فرم‌های مربوط، امکان دسترسی برخط سازمان به پایگاه‌های اطلاعاتی ذیربطر را فراهم نماید. گمرک مکلف است در «ورود موقت» و «ورود موقت برای پردازش»، تضمینات لازم را بر اساس مقررات تبصره ماده (۵۳) قانون امور گمرکی اخذ کند.

قانون قدیم

تبصره ۱ ماده ۲۰۵

گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات موضوع این قانون را قبل از ترخیص از واردکنندگان کالا وصول و در پروانه‌های گمرکی و یا فرم‌های مربوط حسب مورد درج نماید و اطلاعات مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مقررات این قانون را حداکثر به صورت ماهانه به سازمان امور مالیاتی کشور ارائه نموده امکان دسترسی همزمان سازمان امور مالیاتی کشور به پایگاه‌های اطلاعاتی ذیربطر را فراهم آورد.

گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به حساب مخصوصی نزد خزانه داری کل کشور که به این منظور توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد، واریز نماید.

قانون جدید

تبصره ۱۷۵ ماده ۳

واردکنندگان کالا از مناطق آزاد تجاری- صنعتی به سرزمین اصلی مکلفند کالاهای مزبور را به گمرک اظهار نمایند. گمرک موظف است از قسمتی از کالاهای اظهار شده که به موجب بند «ب» ماده (۶۵) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۰/۱۱/۱۳۹۰، «تولید داخل» محسوب می‌شود، فقط مالیات و عوارض، و از قسمت باقی مانده که «کالای وارداتی» محسوب می‌شود، مالیات و عوارض و حقوق ورودی را دریافت و مالیات و عوارض آن را به حساب سازمان واریز کند.

قانون قدیم

ماده ۶

وارادات در این قانون، ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور یا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به قلمرو گمرکی کشور می‌باشد.

قانون جدید

تبصره ۴
واردکنندگان خدمت مکلفند با رعایت تبصره (۳) ماده (۱۰) این قانون، مالیات و عوارض متعلقه را محاسبه و طبق مقررات این قانون پرداخت نمایند. چنانچه محل ارائه خدمت و مصرف آن در خارج از کشور باشد، مشمول این حکم نمی باشند.

قانون قدیم

تبصره ۲
واردکنندگان خدمات مکلفند مالیات متعلق به خدمات خریداری شده از خارج از کشور را محاسبه و پرداخت نمایند.

قانون جدید

تبصره ۵ - مالیات و عوارض آب، برق و گاز با توجه به مالیات و عوارض مندرج در صورتحساب کنندگان و همچنین نفت تولیدی (نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام) و فرآوردهای تولیدی و وارداتی، فقط یک بار در زمان فروش (صدور صورتحساب)، در انتهای زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکت‌های تابعه وزارت نفت (بابت پنج فرآورده اصلی و سوخت هوای) و یا شرکت‌های گاز استانی و شرکت‌های تابع (بابت سایر فرآوردها) و شرکت‌های تابع ذیربط وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع برق، آب و فاضلاب شهری پس از کسر اعتبارات مالیات و عوارض زنجیره مذکور به حساب سازمان نزد خزانه داری کل کشور واریز می‌شود.

ایین نامه اجرائی این تبصره در خصوص نحوه ثبت مالیات و عوارض در دفاتر یا سامانه مؤدیان تعیین شرکت‌های فعال در زنجیره قبل از انتهای زنجیره توزیع و فروش، نحوه انتقال اعتبارات مالیات و عوارض به انتهای زنجیره، رسیدگی، مطالبه، تهاتر، استرداد، وصول و واریز به حساب تعیین شده سازمان ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد مشترک سازمان، شرکت ملی نفت ایران و توکلی به تصویب وزیران امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو می‌رسد.

قانون قدیم

بند (و) ماده ۱ قانون الحق برعی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت(۲) - مالیات بر ارزش افزوده و عوارض آب، برق و گاز با توجه به مالیات و عوارض مندرج در صورتحساب (قبوض) مصرف کنندگان و همچنین نفت تولیدی و فرآوردهای وارداتی، فقط یکبار در انتهای زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآوردهای نفتی ایران (شرکت‌های پالایش نفت) و شرکت‌های دولتی تابع ذی‌ربط وزارت نفت و شرکت‌های گاز استانی و شرکت‌های تابع ذی‌ربط وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع برق، آب و فاضلاب شهری و روستایی استانی بر مبنای قیمت فروش داخلی محاسبه و دریافت می‌شود. مالیات مزبور به حساب درام می‌باشد. مالیات نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و عوارض طبق ماده (۳۹) قانون افزووده مصوب ۱۳۸۷ با اصلاحات بعدی آن توسط سازمان امور مالیاتی کشیده واریز می‌گردد. مبنای قیمت فروش برای محاسبه عوارض آلایندگی موضوع تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، قیمت فروش فرآورده به مصرف کننده نهائی در داخل کشور است. پالایشگاهها و واحدهای پتروشیمی آلاینده نیز مشمول پرداخت عوارض آلایندگی هستند. مشترکان خانگی روستایی و چاههای کشاورزی از پرداخت عوارض برق معاف می‌باشند. وزارت نیرو موظف است در قبوض مربوطه برق، آن را اعمال نماید.

قانون جدید

۱۸ ماده

کلیه کارفرمایان موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه موظفند اطلاعات مربوط به قراردادهای پیمانکاری را حداکثر تا یک ماه پس از انعقاد قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نمایند، در غیر این صورت، سازمان مکلف است با رعایت ماده (۶) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان اطلاعات ثبت شده توسط پیمانکاران در سامانه مذکور را مورد قبول کارفرما تلقی نماید.

۱۹ ماده

وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است با پیشنهاد سازمان مدت دوره مالیاتی را برای هر گروه از مؤدیان دو یا یک ماهه تعیین نماید؛ مشروط بر آنکه تغییرات مذکور حداقل سه ماه قبل از شروع دوره مالیاتی، از طریق سامانه مؤدیان، پایگاه اطلاع رسانی سازمان و حداقل یکی از روزنامه‌های کنیرالانتشار اطلاع رسانی عمومی شود.

قانون قدیم

۱۰ ماده

هر سال شمسی به چهار دوره مالیاتی سه ماهه، تقسیم می‌شود. در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط یک دوره مالیاتی تلقی می‌شود.

قانون جدید

۱۹ ماده

تبصره- صورتیکه شروع یا خاتمه فعالیت
مودی در یک دوره مالیاتی باشد، زمان
فعالیت مودی طی دوره مربوط، یک
دوره مالیاتی تلقی می شود.

تبصره ۱

چنانچه مدت فعالیت شغلی
مؤدى کمتر از مدت یک دوره مالیاتی
باشد، تکلیف مقرر در این ماده نسبت
به مدت یاد شده نیز جاری می باشد.

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۲۰

الف- سازمان می‌تواند برای اشخاص حقیقی که بیش از یک محل شغل یا فعالیت دارند، تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات برای هر محل شغل یا فعالیت به طور جداگانه الزامی است.

ب- مؤدیانی که دارای واحد مشمول مالیات در شعب متعدد هستند، مکلفند از یک کارپوشه واحد در سامانه مؤدیان استفاده کند.

قانون قدیم

تبصره ۲۱ ماده ۲

اشخاص حقیقی و حقوقی که بیش از یک محل شغل یا فعالیت دارند، تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات برای هر محل شغل یا فعالیت به طور جداگانه الزامی است.

قانون جدید

پ- در مشارکت‌های مدنی، اعم از اختیاری و قهری، اشخاص حقیقی در هر واحد شغلی مکلفند از بین خود یک نفر را به عنوان نماینده واحد شغلی انتخاب نمایند. کلیه تکالیف مالیاتی واحد شغلی، از جمله ثبت نام و ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و پرداخت مالیات توسط وی به نمایندگی شرکا انجام می‌شود، در غیر این صورت، سازمان موظف است دسترسی واحد مزبور به سامانه مؤدیان را قطع و پایانه فروشگاهی آن را مسدود نماید.

ت- برای مؤدیانی که مکان ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت آنان، از لحاظ امور مالیاتی ملاک اعتبار است. در صورتی که مؤدی مکان‌های متعدد برای سکونت خود داشته باشد، مکلف است یکی از آنها را برای انجام تکالیف مالیاتی معرفی نماید، در غیر این صورت، سازمان یکی از مکان‌های سکونت مؤدی را برای انجام تکالیف مالیاتی انتخاب و به وی اعلام می‌کند.

قانون قدیم

تبصره ۴ ماده ۲۱
مؤدیانی که محل ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت آنان از لحاظ تسلیم اظهارنامه و سایر امور مالیاتی مناطق اعتبار خواهد بود.

تبصره ۳

در مورد کارگاه ها و واحد های تولیدی، خدماتی و بازرگانی که نوع فعالیت آنها ایجاد دفتر، فروشگاه یا شعبه در یک یا چند محل دیگر را اقتضاء نماید، تسلیم اظهارنامه واحد مطابق دستورالعملی است که توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می گردد.

قانون جدید

۲۱ ماده

در مورد اشخاص حقوقی که حکم به انحلال آنها داده شده است تا زمان ختم تصفیه، شخص حقوقی مزبور کماکان مؤدى محسوب می‌شود و مدیر یا مدیران تصفیه مکلف به انجام تکالیف مقرر در این قانون می‌باشند.

۲۲ ماده

در انتقال یک واحد صنفی، شخص دارنده واحد صنفی تا اتمام انتقال، مسؤولیت اجرای مقررات و تمامی تکالیف دوره‌های مالیاتی مربوط از جمله صدور صورتحساب، ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و سایر تکالیف قانونی را بر عهده دارد. خریدار مسؤولیتی در قبال تکالیف واحد صنفی قبل از اتمام انتقال ندارد؛ مگر اینکه به موجب سند رسمی این مسؤولیت را پذیرفته باشد.

تبصره - انتقال دهنده باید حداقل ظرف ده روز سازمان را نسبت به زمان اتمام فعالیت خود مطلع سازد. در صورت عدم اطلاع و شروع فعالیت توسط مؤدى جدید، در پرداخت مالیات و جریمه‌ها با وی مسؤولیت تضامنی خواهد داشت.

قانون قدیم

ساختار سازمانی مالیات بر
ارزش افزوده، وظایف و
اختیارات آن

قانون جدید

ماده ۲۳

ساختار و تشکیلات مورد نیاز سازمان در سطح کشور و استان‌ها متناسب با شرایط اقتصادی هر منطقه و با توجه به شاخص‌هایی مانند میزان وصول مالیات، تعداد پرونده‌ها و تعداد مؤدیان بدون الزام به رعایت سطح تقسیمات کشوری با رعایت بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی به سازمان اداری و استخدامی کشور پیشنهاد و پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجراء است.

ماده ۲۴

سازمان امور مالیاتی کشور موظف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، ساختار و تشکیلات مورد نیاز خود را از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی به رئیس جمهور پیشنهاد نماید. سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند در ایجاد تشکیلات استانی بدون رعایت سطح تقسیمات کشوری و متناسب با توان اقتصادی هر استان (منطقه) اقدام نماید. این تشکیلات پیشنهادی پس از تأیید رئیس جمهور قابل اجراء خواهد بود.

تبصره

به سازمان امور مالیاتی کشور اجازه داده می‌شود نیروی انسانی متخصص مورد نیاز برای اجراء این قانون را در چهار چوب تشکیلات سازمانی مصوب از محل نیروهای موجود و کمبود آن را از طریق برگزاری آزمون استخدامی اختصاصی، انتخاب و استخدام نماید. سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند تا ده درصد (۱۰٪) از مجوز استخدام مذکور را، از بین دارندگان مدرک تحصیلی دانشگاهی، بدون انتشار آگهی و برگزاری آزمون به استخدام در آورد.

قانون قدیم

۲۴ ماده

قانون جدید

قانون قدیم

پس از استقرار سامانه مؤدیان، فعال بودن کارپوشه مؤدی در سامانه مذبور به این معنی است که او از نظر سازمان، شرایط لازم برای دریافت مالیات و عوارض از خریداران را دارد. در صورتی که مؤدی شرایط لازم برای دریافت مالیات و عوارض را از دست بدهد، سازمان موظف است بلاfacسله کارپوشه وی را در سامانه مؤدیان غیر فعال نماید. بانک مرکزی موظف است ترتیبی اتخاذ کند که به محض غیر فعال شدن کارپوشه مؤدی در سامانه مؤدیان، کلیه دستگاه‌های پایانه فروشگاهی (pos) مرتبط با آن، غیرفعال شوند.

قانون جدید

۲۵ ماده

الف- مواد (۱۶۱)، (۱۶۲)، (۱۶۷)، (۱۶۹) مکرر، (۱۷۱) تبصره (۱) ماده (۱۷۷)، (۱۷۸)، (۱۸۶)، (۱۸۲) و تبصره (۱) آن، (۱۹۱)، (۱۹۸)، (۲۰۲)، احکام مربوط به فصل هشتم باب چهارم و مواد (۲۱۰) تا (۲۱۶)، (۲۱۸)، (۲۱۹)، (۲۳۱)، (۲۳۲)، (۲۳۵)، (۲۴۲)، (۲۴۳)، احکام مربوط به فصل سوم باب پنجم، مواد (۲۷۴)، (۲۵۷)، (۲۷۴) منهای بند (۳) آن، (۲۷۵)، (۲۷۶) و (۲۷۷) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد این قانون جاری است. احکام مربوط به درآمد مشمول مالیات در مواد فوق، در مورد محاسبه مأخذ مالیات بر ارزش افزوده نیز جاری است. احکام فصل سوم باب پنجم قانون مالیات‌های مستقیم در خصوص مواد (۲۹) و (۳۲) این قانون جاری نمی‌باشد.

قانون قدیم

۳۳ ماده

احکام مربوط به فصول هشتم و نهم باب چهارم و فصل سوم باب پنجم و مواد (۱۶۷)، (۱۶۲)، (۱۶۱)، (۱۹۱)، (۲۰۲) و (۲۳۰) تا (۲۳۳) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ در مورد مالیات‌های مستقیم و مالیات‌های این قانون جاری است. حکم ماده (۲۵۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ در مورد قانون جاری نخواهد بود.

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۲۵

شناسایی، تشخیص درآمد مشمول مالیات و رسیدگی موضوع ماده (۲۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مؤدیان قابل اعتماد موضوع قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان جاری نمی‌باشد. این حکم شامل مواردی که سازمان بر اساس ماده (۱۴) این قانون و تبصره (۱) ماده (۱۹) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان اجازه رسیدگی به اظهارنامه‌های مالیاتی مؤدیان را دارد، نمی‌باشد. در هر صورت مفاد ماده (۲۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم نباید مانع اجرای احکام موضوع قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان شود.

تبصره ۲ ماده ۲۵

در خصوص مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، سازمان مکلف است اوراق ابلاغ شده به مودی را در کارپوشه وی نیز بارگذاری نماید.

تبصره ۳ ماده ۲۵

به منظور رسیدگی به پرونده‌های قابل طرح این قانون در شورای عالی مالیاتی، تعداد شعب شورای مذکور به دو برابر افزایش می‌یابد.

قانون قدیم

ماده ۲۵

شناസایی، نحوه رسیدگی و تشخیص، مطالبه و وصول مالیاتها به سازمان امور مالیاتی کشور محول می‌شود. عنوانین شغلی، شرایط احراز مشاغل از نظر تحصیلات و تجربه، وظایف و نحوه انجام دادن تکالیف و تعیین اختیارات و برخورداری از صلاحیتهای هر یک از کارکنان سازمان مذبور در کشور و همچنین ترتیبات اجرائی احکام مقرر در این قانون به استثناء موادی که برای آن دستورالعمل یا آئین‌نامه پیش‌بینی شده است، به موجب ترتیبات ماده (۲۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ خواهد بود.

قانون جدید

بند ب ماده ۲۵

در صورت عدم عضویت مؤدیان در سامانه مؤدیان مواد (۹۷)، (۱۶۹)، (۱۸۱)، (۲۳۰) و بند (۳) ماده (۲۷۴) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مالیات‌های این قانون، جاری است.

تبصره بند ب ماده ۲۵

ماده (۲۷۲) قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره‌های آن تا قبل از اتمام مهلت مقرر در ماده (۳) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، در مورد مالیات‌های این قانون جاری است.

ماده ۲۷

مؤدیان موضوع این قانون می‌توانند تنظیم گزارش‌های حسابرسی مالیات بر ارزش افزوده خود را به سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران یا مؤسسه‌های حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ارجاع نمایند. اشخاص مذکور در صورت قبول درخواست مؤدی، مکلفند گزارش حسابرسی مالیات بر ارزش افزوده را با رعایت شرایط زیر و طبق نمونه و دستورالعملی که سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌کند، تنظیم نموده و جهت تسليم به اداره امور مالیاتی مربوط، در اختیار مؤدی قرار دهند.

قانون قدیم

قانون جدید

۲۶ ماده

نرخ مالیات و عوارض کالاهای نفتی، فلزات گرانبها، سیگار، نوشابه و سایر کالاهای آسیب رسان به سلامت به شرح زیر تعیین می‌شود.

الف - کالاهای نفتی

- ۱- انواع بنزین و سوخت هواپیما سی درصد (۳۰%).
- ۲- نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره، گاز طبیعی و گاز مایع پانزده درصد (۱۵%).

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۲۶

نفت خام، میعانات گازی، و گاز طبیعی خام که توسط وزارت نفت (شرکت‌های تابعه) که به شرکت‌های داخل زنجیره تولید فرآورده‌های نفتی فروخته می‌شود، همچنین واردات بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی توسط وزارت نفت (شرکت‌های تابعه)، در این مرحله مستلزم محاسبه و دریافت مالیات و عوارض ارزش افزوده از حلقه بعدی و نیز پرداخت در مرحله واردات حسب مورد نمی‌باشد. مالیات و عوارض فروش فرآورده‌های تولیدشده از کالای مزبور و نیز بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی وارداتی در مراحل بعدی عرضه، حسب مقررات مربوط محاسبه و وصول می‌شود.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۲۶ ماده

مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش در خرده فروشی بنزین و نفت گاز توسط شرکت‌های غیردولتی دارای مجوز از وزارت نفت، عبارت است از مابه‌التفاوت قیمت خرید محصولات فوق از شرکت‌های پالایش (با احتساب مالیات و عوارض موضوع بند «الف» این ماده)، با قیمت عرضه آنها به مصرف کننده. مابه‌التفاوت مزبور به عنوان درآمد ناشی از ارائه خدمات توسط جایگاه‌های عرضه بنزین و نفت گاز تلقی شده و با نرخ مذکور در ماده (۷) این قانون مشمول مالیات و عوارض می‌گردد. مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید بنزین و نفت گاز به عنوان اعتبار مالیاتی برای جایگاه داران منظور نمی‌شود.

قانون قدیم

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۳ ماده

مالیات و عوارض پرداختی مؤدیان بابت کالاهای موضوع این بند، در صورتی که به عنوان مواد اولیه اصلی توسط واحدهای تولیدی به کار برده شود، به عنوان اعتبار مالیاتی آن واحدها قابل پذیرش می‌باشد. همچنین مالیات و عوارض پرداختی توسط واردکنندگان و توزیع کنندگان کالاهای مزبور به عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور می‌گردد.

تبصره ۴ ماده

مالیات و عوارضی که شرکت ملی نفت ایران برای خرید نهاده‌های موردنیاز جهت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پرداخت می‌کند، قابل استرداد با تهاتر نمی‌باشد. شرکت یادشده مجاز است مبالغ مزبور را به عنوان بخشی از بهای تمام شده دارایی‌های فوق الذکر منظور نماید. سایر مالیات و عوارضی که شرکت مزبور برای مصارفی غیر از تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پرداخت می‌کند، با رعایت مقررات، به عنوان اعتبار مالیاتی آن شرکت منظور می‌گردد. اعتبار یادشده با تأیید سازمان قابل تهاتر با بدھی مالیاتی آن شرکت با سایر شرکت‌های تابعه وزارت نفت می‌باشد.

قانون جدید

بند ب ماده ۲۶ - طلا، جواهر و پلاتین

- ۱- اصل طلا، جواهر و پلاتین به کار رفته در مصنوعات ساخته شده از فلزات مذبور، معاف از مالیات و عوارض می باشد.
- ۲- اجرت ساخت، حق العمل و سود فروشندۀ کالاهای موضوع این بند مشمول مالیات و عوارض با نرخ نه درصد (۹٪) می باشد.
- ۳- پس از راهاندازی سامانه مؤدیان، عرضه کنندگان کالا و خدمات مربوط به این بند مکلفند کلیه عملیات خرید و فروش خود را در سامانه مذبور ثبت کنند. درج ارزش اصل طلا، جواهر و پلاتین، اجرت ساخت، حق العمل و سود فروشندۀ به تفکیک در صورتحساب الکترونیکی الزامي است. در صورت کتمان و یا عدم ثبت تمام یا برخی از معاملات در سامانه مذکور مشمول جرم‌های معادل نه درصد (۹٪) ارزش اصل طلا، جواهر و پلاتین است که غیر قابل بخشودگی می باشد. این جرم‌هه علاوه بر جرم مذکور در بند «ب» ماده (۳۶) این قانون است.
- ۴- کلیه واحدهای فعال در زنجیره عرضه کالا و خدمات مربوط به این بند مکلفند حداقل تا دو ماۀ پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون از پایانه فروشگاهی مورد تأیید سازمان استفاده کنند، در غیر این صورت اتحادیه‌های ذیربط و اتاق اصناف ایران موظفند پروانه فعالیت واحدهای موضوع این بند در کل زنجیره مربوط را که بدون استفاده از پایانه فروشگاهی اقدام به فروش کالا یا خدمت می کنند باطل نمایند. نیروی انتظامی موظف است از ادامه فعالیت واحدهای فاقد پروانه جلوگیری کند.

قانون قدیم

قانون جدید

پ- نوشابه‌های قندی گازدار و بدون گاز و سایر کالاهای آسیب رسان به سلامت

نوشابه‌های قندی گازدار و بدون گاز و سایر کالاهای آسیب رسان به سلامت (به استثنای کالاهای موضوع بند «ت» این ماده) تولید داخل مشمول مالیات و عوارض با نرخ شانزده درصد (۱۶٪) و واردات آنها مشمول مالیات و عوارض با نرخ سی و شش درصد (۳۶٪) می‌باشند. فهرست کالاهای موضوع این بند و واحدهای تولیدکننده آنها حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و حداکثر یک ماه بعد از آن توسط کارگروهی مرکب از نمایندگان تام الاختیار وزارت‌خانه مزبور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی تصویب می‌شود. تغییرات فهرست موردنظر تا انتهای دی ماه هر سال (برای اجراء در سال بعد) به ترتیب فوق تصویب و توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای اجراء اعلام می‌گردد. در صورت عدم تصویب فهرست مزبور در مهلت مقرر، فهرست پیشنهادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از تأیید شورای عالی سلامت و امنیت غذایی، ملاک عمل است.

قانون قدیم

قانون جدید

ت- انواع سیگار و محصولات دخانی

انواع سیگار و محصولات دخانی به شرح زیر مشمول مالیات و عوارض می‌شوند

۱- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخلی، بیست و پنج درصد(٪۲۵)

۲- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخل با نشان بین‌المللی که فهرست آن هر سال توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و با تصویب هیأت وزیران ابلاغ می‌شود، چهل درصد(٪۴۰)

۳- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی وارداتی، شصت و پنج درصد(٪۶۵)

۴- توتون خام وارداتی ده درصد(٪۱۰)؛

۵- توتون فرآوری شده وارداتی (خرمن توتون) سی و پنج درصد(٪۳۵)

قانون قدیم

تبصره ۱ ماده ۱۶

نرخ مالیات بر ارزش افزوده کالاهای خاص به
شرح زیر تعیین می‌گردد:

۱- انواع سیگار و محصولات دخانی، دوازده درصد(٪۱۲)

۲- انواع بنزین و سوخت هواپیما، بیست درصد(٪۲۰)

بند ب ماده ۳۸

انواع سیگار و محصولات دخانی، سه درصد(٪۳)

ماليات و عوارض خاص

قانون جدید

الف - عوارض سبز

ماده ۲۷ - واحدهای تولیدی آلاینده محیط زیست که استانداردها و ضوابط حفاظت از محیط زیست را رعایت نمایند، طبق تشخیص و اعلام سازمان حفاظت محیط زیست (تا پانزدهم اسفندماه هر سال برای اجراء در سال بعد)، همچنین پالایشگاههای نفت و واحدهای پتروشیمی، علاوه بر مالیات و عوارض متعلق موضوع این قانون، مشمول پرداخت یک درصد (۱٪) از قیمت فروش به عنوان عوارض آلاینده‌گی می‌باشند. حکم ماده (۱۷) این قانون و تبصره‌های آن به عوارض آلاینده‌گی موضوع این ماده قابل تسری نمی‌باشد.

واحدهایی که در طی سال نسبت به رفع آلاینده‌گی اقدام نمایند، با درخواست واحد مزبور و تأیید سازمان حفاظت محیط زیست از فهرست واحدهای آلاینده خارج می‌گردند. در این صورت، واحدهای یاد شده از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام توسط سازمان مزبور به سازمان امور مالیاتی کشور، مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی نخواهند شد.

واحدهایی که در طی سال بنا به تشخیص و اعلام سازمان حفاظت محیط زیست به فهرست واحدهای آلاینده محیط زیست اضافه گردند، از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام توسط سازمان محیط زیست مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی خواهند بود.

عارض موضوع این تبصره در داخل حریم شهرها به حساب شهرداری محل استقرار واحد تولیدی و در خارج از حریم شهرها به حساب تمرکز وجود موضوع تبصره (۲) ماده (۳۹) واریز می‌شود، تا بین دهیاریهای همان شهرستان توزیع گردد.

تعیین می‌گردد.

قانون قدیم

تبصره ۱ ماده ۳۸

واحدهای تولیدی آلاینده محیط زیست که استانداردها و ضوابط حفاظت از محیط زیست را رعایت نمایند، طبق تشخیص و اعلام سازمان حفاظت محیط زیست (تا پانزدهم اسفندماه هر سال برای اجراء در سال بعد)، همچنین پالایشگاههای نفت و واحدهای پتروشیمی، علاوه بر مالیات و عوارض متعلق موضوع این قانون، مشمول پرداخت یک درصد (۱٪) از قیمت فروش به عنوان عوارض آلاینده‌گی می‌باشند. حکم ماده (۱۷) این قانون و تبصره‌های آن به عوارض آلاینده‌گی موضوع این ماده قابل تسری نمی‌باشد.

واحدهایی که در طی سال نسبت به رفع آلاینده‌گی اقدام نمایند، با درخواست واحد مزبور و تأیید سازمان حفاظت محیط زیست از فهرست واحدهای آلاینده خارج می‌گردند. در این صورت، واحدهای یاد شده از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام توسط سازمان مزبور به سازمان امور مالیاتی کشور، مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی نخواهند شد.

واحدهایی که در طی سال بنا به تشخیص و اعلام سازمان حفاظت محیط زیست به فهرست واحدهای آلاینده محیط زیست اضافه گردند، از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام توسط سازمان محیط زیست مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی خواهند بود.

عارض موضوع این تبصره در داخل حریم شهرها به حساب شهرداری محل استقرار واحد تولیدی و در خارج از حریم شهرها به حساب تمرکز وجود موضوع تبصره (۲) ماده (۳۹) واریز می‌شود، تا بین دهیاریهای همان شهرستان توزیع گردد.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۲۷

در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، دارای خطوط تولیدی مجزا با محصول مستقل از هم باشند عوارض سبز صرفاً از خطوط آلاینده دریافت می‌شود.

تبصره ۲ ماده ۲۷

در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، در قبالأخذ کارمزد مشخص از اشخاص نسبت به تولید اقدام نمایند، درآمد این واحدها ناشی از تولید مذکور، با پنج برابر نرخ‌های مذکور در صدر این ماده مشمول عوارض سبز می‌شود. شرکت‌هایی که در زنجیره تولید بنزین و سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت کوره، نفت گاز، گاز طبیعی و برق فعالیت می‌کنند، از شمول حکم این تبصره مستثنی می‌باشند. قیمت فروش فراورده به مصرف کننده نهايی مبنای محاسبه عوارض موضوع اين ماده برای شرکت‌های زنجيره توليد بنزین و سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت کوره، نفت گاز، گاز طبیعی و برق می‌باشد که شرکت‌های بالادستی آنها متضامناً مسؤول پرداخت عوارض مربوط هستند.

قانون جدید

تبصره ۳ ماده ۲۷

سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است حداقل ظرف شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده را ایجاد نماید و امکان دسترسی برخط سازمان به سامانه مذبور را فراهم کند. سازمان حفاظت محیط زیست موظف است نام واحدهای آلاینده و سطح آلاینده‌گی آنها را در پایگاه مذبور درج نموده و آن را مستمرا به روزرسانی کند.

تبصره ۴ ماده ۲۷

در صورتی که سازمان حفاظت محیط زیست نام واحدی را در پایگاه واحدهای آلاینده درج نماید یا سطح آلاینده‌گی آن واحد را در پایگاه مذبور افزایش دهد، واحد موردنظر از ابتدای دوره مالیاتی بعد، حسب مورد، مشمول عوارض سبز می‌شود، یا نرخ عوارض مذبور برای آن واحد افزایش می‌یابد.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۵ ماده ۲۷

در صورتی که سازمان حفاظت محیط زیست نام واحدی را از پایگاه واحدهای آلاینده حذف نماید، یا سطح آلایندگی آن واحد را در پایگاه مزبور کاهش دهد، واحد موردنظر از ابتدای همان دوره، حسب مورد، از پرداخت عوارض سبز معاف می شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد کاهش می یابد.

قانون قدیم

تبصره ۶ ماده ۲۷

سازمان حفاظت محیط زیست موظف است حداقل ظرف یک ماه از تاریخ درخواست واحد آلاینده، در خصوص رفع یا کاهش آلایندگی آن واحد اعلام نظر نماید و هرگونه تغییر در وضعیت واحد موردنظر را در پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده منعکس نماید. در صورت عدم اعلام نظر سازمان حفاظت محیط زیست در مهلت مقرر، واحد مزبور به صورت خودکار از فهرست واحدهای آلاینده خارج می شود.

قانون جدید

تبصره ۷ ماده

سرمایه گذاری‌هایی که به منظور رفع یا کاهش آلیندگی واحدهای آلینده انجام می‌شود، در صورت تأیید رفع یا کاهش آلیندگی توسط سازمان حفاظت محیط زیست، در سال اول یا سال‌های بعد، از بدھی عوارض آن واحدها کسر می‌شود و در صورتی که به رفع یا کاهش آلیندگی منجر نشود، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌شود.

قانون قدیم

تبصره ۸ ماده

در صورتی که پالایشگاهها و نیروگاه‌هایی که سوخت اصلی آنها نفت کوره و نفت گاز نیست، در مقاطع خاصی از سال با درخواست دولت، مجبور به استفاده از سوخت‌های مزبور شوند، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است این موضوع را در احتساب سطح و مدت آلیندگی آن واحدها لحاظ نماید و آفزایش آلیندگی ناشی از استفاده نفت کوره و نفت گاز را مطابق با قبل از الزام مزبور محاسبه کند.

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۲۸ ماده

اعلام سازمان حفاظت محیط زیست صرفا برای دوره‌های بعد از ثبت در سامانه ملاک اعتبار است و سازمان مذکور مجاز به اظهار نظر نسبت به رفع و یا آلایندگی واحدهای تولیدی برای دوره‌های ثبت شده در سامانه تحت عنوان اصلاح و تصحیح اشتباه نیست.

تبصره ۲۸ ماده

یارانه پرداختی دولت موضوع بند «ج» تبصره (۲) ماده (۵) این قانون، جزء مأخذ محاسبه عوارض سبز نیست.

قانون جدید

تبصره ۱۱ ماده ۲۸

مؤذیان موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه هر دوره را مطابق نمونه‌ای که سازمان تعیین می‌نماید حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای دوره، تسلیم و عوارض را ظرف مهلت مزبور به حساب تعیین شده واریز نمایند. عدم تسلیم اظهارنامه در مهلت‌های مقرر موجب تعلق جریمه غیر قابل بخشودگی به میزان ده درصد (۱۰) عوارض موضوع این ماده می‌باشد و در صورت تأخیر در پرداخت عوارض، مشمول جریمه موضوع ماده (۳۷) این قانون می‌شود. واحدهای عضو سامانه مؤذیان ملزم به ارائه اظهارنامه موضوع این تبصره نبوده و سازمان به استناد فروش ابرازی آنها در سامانه مؤذیان، عوارض آلایندگی را وصول می‌کند.

قانون قدیم

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۲ ماده

در صورتی که واحدهای تولیدی به منظور ارتقاء مهارت و سلامت کارکنان خود مراکز آموزشی و ورزشی ایجاد کرده و یا در این خصوص هزینه نمایند، با اعلام وزارت کار و امور اجتماعی می‌توانند ده درصد (۱۰٪) عوارض موضوع بند (الف) این ماده را تا سقف هزینه صورت گرفته درخواست استرداد نمایند، در صورت تأیید هزینه‌های مذبور توسط سازمان امور مالیاتی کشور، وجه مربوط قابل تهاتر یا استرداد حسب مقررات این قانون خواهد بود.

مالیات و عوارض شماره
گذاری و سائبط نقلیه

قانون جدید

ماده ۲۸ - شماره‌گذاری انواع خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت، بر اساس رتبه انرژی آنها، که به تأیید سازمان ملی استاندارد ایران رسیده است، طبق نرخ‌های مندرج در جدول زیر مشمول مالیات و عوارض سیز می‌باشد. مأخذ مالیات و عوارض موضوع این ماده، قیمت فروش کارخانه در مورد تولیدات داخلی و مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی برای خودروهای وارداتی است.

قانون قدیم

بندج ماده ۴۳ - شماره‌گذاری انواع خودروهای سواری و وانت دو کابین اعم از تولید داخل و یا وارداتی به استثناء خودروهای سواری عمومی درون شهری یا برون شهری حسب مورد سه درصد (٪.۳) قیمت فروش کارخانه و یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی آنها (دو درصد ٪.۲) مالیات و یک درصد (٪.۱) عوارض).

حکم ماده (۱۷) این قانون و تبصره‌های آن به مالیات و عوارض این ماده قابل تسری نمی‌باشد.

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۲۸۵- مأخذ مالیات و عوارض موضوع این ماده برای انواع خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت‌های تولید داخل با وارداتی تا پایان دی ماه، توسط سازمان تعیین و برای اجراء در سال بعد اعلام می‌شود. مأخذ مزبور برای وسائط نقلیه‌ای که جدیداً تولید یا وارد می‌شوند، بلافاصله پس از تولید یا واردات توسط سازمان تعیین و اعلام می‌شود.

قانون قدیم

تبصره ۲ ماده ۲۸۵- خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت‌های برقی و تمام برقی (هیبرید پلاگین) به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت مشمول مالیات و عوارض موضوع این ماده نمی‌باشد.

قانون جدید

تبصره ۳ ماده ۲۸- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان ملی استاندارد ایران، فهرست کلیه خودروها و موتورسیکلت‌های تولید داخلی و وارداتی را با توجه به رتبه انرژی، که در برچسب انرژی آنها درج شده است، به صورت بخط به سازمان اعلام نماید و برای اطلاع عموم، منتشر نماید.

قانون قدیم

تبصره ۴ ماده ۲۸- در صورتی که خودروها و موتورسیکلت‌های موضوع این ماده قادر برچسب انرژی مورد تأیید سازمان ملی استاندارد ایران باشند، مصدق وسائط نقلیه ردیف (G) تلقی می‌شود.

قانون جدید

تبصره ۵ ماده ۲۸ - اشخاص حقوقی واردکننده و تولیدکنندگان انواع وسایط نقلیه موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه مربوط به مالیات و عوارض شماره‌گذاری و همچنین مشخصات دقیق وسایط نقلیه فروخته شده هرماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به نحوی که سازمان اعلام می‌کند، به سازمان تسليم و مالیات و عوارض متعلق به آن را پرداخت نمایند. عدم پرداخت مذکور در مهلت مقرر، موجب جرمیه غیرقابل بخشودگی به میزان ده درصد (۱۰٪) مالیات و عوارض موضوع این ماده و در صورت تأخیر در پرداخت آن، مشمول جرمیه‌های موضوع ماده (۳۷) این قانون می‌شود.

قانون قدیم

تبصره ۶ ماده ۲۸ - اشخاص حقیقی واردکننده خودرو و موتورسیکلت مکلفند قبل از شماره گذاری، با مراجعته به ادارات امور مالیاتی ذیربسط، مالیات و عوارض متعلق به آن را به ترتیبی که سازمان تعیین می‌نماید پرداخت کنند. شماره‌گذاری وسایط نقلیه متعلق به دولت و نیروهای نظامی و انتظامی نیز مشمول این ماده است.

قانون جدید

تبصره ۷ ماده ۲۸ - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی) مکلف است قبل از شماره‌گذاری وسائل نقلیه وارد شده توسط اشخاص حقیقی، گواهی پرداخت مالیات و عوارض را بررسی و از شماره‌گذاری وسائل نقلیه‌ای که مالیات و عوارض آنها پرداخت نشده است، خودداری نماید.

قانون قدیم

عوارض سالانه و عوارض سالانه آلاپندگی و سائط نقلیه

قانون جدید

ماده ۲۹ - عوارض سالانه کلیه وسائط نقلیه اعم از خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت‌ها به شرح ذیل تعیین می‌شود:

الف - وسائط نقلیه تولید داخل معادل یک در هزار قیمت فروش کارخانه و وسائط نقلیه وارداتی معادل یک و نیم در هزار مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی مشمول عوارض سالانه می‌شوند. مأخذ محاسبه عوارض موضوع این بند مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۲۸) این قانون است.

قانون قدیم

بند ب ماده ۴۳ - عوارض سالیانه انواع خودروهای سواری و وانت دو کایین اعم از تولید داخلی یا وارداتی حسب مورد معادل یک در هزار قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا یک در هزار مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی آنها.

قانون جدید

بند ب ماده ۲۹ - وسائط نقلیه در شهرهای آلوده تا ده سال پس از تولید با مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۲۸) این قانون و معادل یک بیستم نرخهای مندرج در جدول ماده مذکور مشمول عوارض سالانه آلایندگی وسائط نقلیه علاوه بر عوارض موضوع بند «الف» این ماده می‌شوند. پس از سال دهم تولید، هر سال به میزان ده درصد (۱۰) به نرخ پایه عوارض آلایندگی وسائط نقلیه مذکور اضافه می‌شود تا حداکثر به دو برابر نرخ پایه افزایش یابد. وسائط نقلیه‌ای که نرخ عوارض سالانه آلایندگی آنها در جدول ذیل ماده (۲۸) صفر می‌باشد، تا سپری شدن پنج سال از سال تولید، از پرداخت عوارض سالانه آلایندگی معاف می‌باشند و پس از آن، وسائط نقلیه سنگین با نرخی معادل یک دهم نرخهای مندرج در ردیف (D) جدول ماده (۲۸) و سایر وسائط نقلیه با نرخی معادل یک دهم نرخهای مندرج در ردیف (C) جدول مذکور مشمول عوارض سالانه آلایندگی می‌باشند. در مورد خودروهایی که تولید یا واردات آنها متوقف می‌شود، مأخذ محاسبه توسط سازمان و متناسب با آخرین سال تولید یا واردات تعیین می‌شود. فهرست شهرهای آلوده که وسائط نقلیه با پلاک انتظامی متعلق به شهرهای مذکور مشمول عوارض سالانه آلایندگی می‌شوند، حداکثر تا پایان دی ماه هر سال با پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست و تصویب هیأت وزیران برای اجراء در سال بعد تعیین می‌شوند.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۱ - وزارت کشور مکلف است با ایجاد سامانه الکترونیک متمرکز عوارض سالانه وسائط نقلیه، امکان پرداخت و صدور الکترونیکی مفاصصاً حساب عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده را برای مالکان و استعلام برخط میزان عوارض پرداخت نشده مربوط به وسائط نقلیه را برای نیروی انتظامی و دفاتر اسناد رسمی فراهم کند.

تبصره ۲ - پرداخت عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده بر عهده مالک است. مالکان وسائط نقلیه مکلفند عوارض مذکور هر سال را تا پایان همان سال پرداخت نمایند. چنانچه مالکیت وسائط نقلیه مذکور پس از سال تولید تغییر نماید، پرداخت عوارض سالانه و عوارض سالانه آلایندگی موضوع این ماده از سال انتقال بر عهده مالک جدید است.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۳ - وسائط نقلیه‌ای که گواهی اسقاط دارند، در سال اسقاط، مشمول عوارض بند «ب» موضوع این ماده نمی‌شوند.

تبصره ۴ - کلیه وسائط نقلیه که قبل یا بعد از لازم‌الاجراء شدن این قانون شماره‌گذاری شده باشند نیز مشمول عوارض موضوع این ماده می‌شوند.

تبصره ۵ - ثبت سند انتقال وسائط نقلیه توسط دفاتر اسناد رسمی و یا تعویض پلاک توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی)، منوط به تسویه عوارض بندهای «الف» و «ب» این ماده مربوط به وسائط نقلیه مورد معامله و سایر وسائط نقلیه متعلق به انتقال‌دهنده و انتقال‌گیرنده است.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۶- پرداخت عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده هرسال، حداقل تا پایان همان سال، موجب برخورداری از تخفیف به میزان بیست درصد (۲۰٪) است.

تبصره ۷- پرداخت عوارض مذکور پس از موعد مقرر مشمول جرمیه غیرقابل بخشودگی معادل ده درصد (۱۰٪) عوارض سالانه است و در صورت تأخیر بیش از یک ماه، علاوه بر جرمیه مذکور مشمول جرمیه‌ای معادل دو درصد (۲٪) عوارض سالانه به ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر است.

تبصره ۸- در صورتی که مالک یا مالکان خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت از پرداخت عوارض موضوع این ماده به مدت پنج سال از سال مالکیت، خودداری نمایند و یا مبلغ عوارض و جرمیه پرداخت نشده از پنج درصد (۵٪) نصاب معاملات کوچک موضوع جزء (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵، بیشتر شود، نیروی انتظامی موظف است براساس فهرست اعلامی وزارت کشور نسبت به توقف وسائط نقلیه مزبور تا پرداخت بدھی اقدام کند.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۹ - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و شهرداری‌ها مکلفند امکان دسترسی برخط به پایگاه اطلاعات وسائل نقلیه خود را با رعایت طبقه بندي برای وزارت کشور فراهم کنند.

تبصره ۱۰ - وزارت کشور موظف است نسبت به اطلاع رسانی در خصوص وظایف و تکالیف مالکان وسائل نقلیه به طرق مقتضی از جمله از طریق ارسال پیامک اقدام کند.

تبصره ۱۱ - آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ت - مالیات نقل و انتقال وسائل نقلیه

قانون قدیم

مالیات نقل و انتقال و سائط نقليه

قانون جدید

ماده ۳۰- نقل و انتقال انواع خودرو و موتورسیکلت، به استثنای ماشین‌های راهسازی، کارگاهی معدنی، کشاورزی، شناورها، موتورسیکلت و سه چرخه موتوری اعم از تولید داخل یا وارداتی، حسب مورد معادل یک درصد (۱٪) نقل و انتقال به شرح ذیل می‌باشد:

تولید داخل به میزان یک درصد (۱٪) و وارداتی دو درصد (۲٪) به مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۲۸) این قانون برای سال تولید. مأخذ محاسبه مالیات موضوع این ماده تا شش سال پس از سال تولید سالانه ده درصد (۱۰٪) همان مأخذ کاهش می‌یابد و پرای سال‌های ششم به بعد، چهل درصد (۴۰٪) مأخذ یادشده است.

قانون قدیم

ماده ۴۲- مالیات نقل و انتقال انواع خودرو به استثناء ماشین‌های راهسازی، کارگاهی، معدنی، کشاورزی، شناورها، موتورسیکلت و سه چرخه موتوری اعم از تولید داخل یا وارداتی، حسب مورد معادل یک درصد (۱٪) قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا یک درصد (۱٪) مجموع ارزش گمرکی و حقوق و ورودی آنها تعیین می‌شود. مبنای محاسبه این مالیات، به ازاء سپری شدن هر سال از سال مدل خودرو و حداقل تا شش سال به میزان سالانه ده درصد (۱۰٪) و حداقل تا شصت درصد (۶۰٪) تقلیل می‌یابد.

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۳۰- ثبت سند انتقال وسائط
نقلیه توسط دفاتر اسناد رسمی و یا تعویض
پلاک توسط نیروی انتظامی، منوط به پرداخت
مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده و به ترتیبی
است که سازمان مقرر می‌کند. مراجع مزبور در
صورت تخلف از این حکم، ملزم به پرداخت دو
برابر مالیات پرداخت نشده هستند.

تبصره ۲ ماده ۳۰- اولین انتقال خودرو از
کارخانجات سازنده و یا وصل کننده قطعات
پیش ساخته (مونتاژ کننده) داخلی و یا
واردکنندگان (نمایندگی‌های رسمی شرکت‌های
خارجی) به خریداران و همچنین هرگونه انتقال
به صورت صلح و هبه به نفع دولت مشمول
پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده
می‌شود.

قانون قدیم

تبصره ۱ ماده ۴۲- دفاتر اسناد رسمی مکلفند قبل از تنظیم هر نوع سند بيع قطعی، صلح، هبه و وکالت برای فروش انواع خودرو مشمول مالیات، رسید و یا گواهی پرداخت عوارض تا پایان سال قبل از تنظیم سند، موضوع بند (ب) ماده (۴۳) این قانون و همچنین رسید پرداخت مالیات نقل و انتقال، موضوع این ماده را طبق جداول تنظیمی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌شود، از معامل يا موکل اخذ و در اسناد تنظیمی موارد زیر را درج نمایند:

- الف- شماره فیش بانکی، تاریخ پرداخت، مبلغ و نام بانک دریافت‌کننده مالیات؛
- ب- شماره فیش بانکی، تاریخ پرداخت مبلغ و نام بانک دریافت‌کننده عوارض یا شماره و تاریخ گواهی پرداخت عوارض؛
- ج- مشخصات خودرو شامل نوع، سیستم، تیپ، شماره شاسی، شماره موتور و مدل؛
- د- نام متعاملین، کدپستی و شماره ملی و یا شماره اقتصادی متعاملین؛ دفاتر اسناد رسمی همچنین مکلفند که فهرست کامل نقل و انتقالات انجام شده در هر ماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد طبق فرم یا روشی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور پیش‌بینی خواهد شد به اداره امور مالیاتی ذیربط ارسال نمایند.

قانون جدید

تبصره ۳ ماده ۳۰- نقل و انتقال انواع خودرو و
موتورسیکلت با پلاک انتظامی مناطق ازاد تجاری-
صنعتی مشمول مالیات موضوع این ماده نمی شود.

قانون قدیم

تبصره ۲ ماده ۴۲۵- دفاتر اسناد رسمی مکلفند در تنظیم
وکالتنامه های کلی در مورد انتقال اموال، فروش خودرو را
تصریح نمایند.

تبصره ۳ ماده ۴۲۵- دفاتر اسناد رسمی در صورت تخلف از
مقررات تبصره های (۱) و (۲) این ماده مشمول جریمه به شرح
زیر خواهند بود:

الف- در صورتی که مالیات و عوارض متعلق پرداخت
نگردیده و یا کمتر از میزان مقرر پرداخت شده باشد، علاوه بر
پرداخت وجه معادل مالیات و عوارض و یا مابه التفاوت موارد
مذکور، مشمول جریمه های به میزان دو درصد (۰.۲٪) در ماه،
نسبت به مالیات و عوارض پرداخت نشده و مدت تأخیر
می باشد. جریمه مذکور غیرقابل بخشودگی است.

ب- تخلف از درج هر یک از مشخصات و موارد مذکور در
بندهای (الف)، (ب)، (ج) و (د) تبصره (۱)، در سند تنظیمی و
ارسال فهرست طبق فرم یا روش موضوع تبصره (۱) در موعد
مقرر قانونی، تخلف انتظامی محسوب می شود و مطابق قوانین و
مقررات ذی بط با آنان عما، خواهد گردید.

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۴ ماده ۴۲- فسخ و اقاله اسناد خودرو تا شش ماه بعد از معامله مشمول مالیات نقل و انتقال مجدد نخواهد بود. در صورتی که پس از پرداخت مالیات نقل و انتقال، معامله انجام نشود مالیات وصول شده با گواهی دفتر اسناد رسمی مربوط طبق ضوابطی که از طرف سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می شود، قابل استرداد به معامل یا موکل خواهد بود.

تبصره ۵ ماده ۴۲- اولین انتقال خودرو از کارخانجات سازنده و یا مونتاژکننده داخلی و یا وارد کنندگان (نمایندگی های رسمی شرکتهای خارجی) به خریداران و همچنین هرگونه انتقال به صورت صلح و هبه به نفع دولت، نهادهای عمومی غیردولتی، دانشگاهها و حوزه های علمیه مشمول پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده نخواهند بود.

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۶ ماده ۴۲- قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی انواع خودروهای وارداتی که مبنای محاسبه مالیات و عوارض بندهای (ب) و (ج) ماده (۴۳) و مالیات نقل و انتقال قرار می‌گیرند، همه ساله بر اساس آخرین مدل توسط سازمان امور مالیاتی کشور تا پانزدهم دی ماه هر سال برای اجراء در سال بعد اعلام خواهد شد. مأخذ مذکور در مورد خودروهای وارداتی از تاریخ ابلاغ قابل اجراء می‌باشد. این مهلت زمانی برای انواع جدید خودروهایی که بعد از تاریخ مزبور تولید آنها شروع یا به کشور وارد می‌شود لازم الرعایه نمی‌باشد. همچنین قیمت فروش یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی خودروهایی که تولید آنها متوقف می‌شود توسط سازمان یاد شده و مناسب با آخرین مدل ساخته شده تعیین می‌گردد.

تبصره ۷ ماده ۴۲- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ادارات راهنمایی و رانندگی) مکلف است هنگام نقل و انتقال خودروهای دولتی به اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی، نسخه پرداخت شده قبض مالیات نقل و انتقال مربوط را اخذ و سپس نسبت به ثبت انتقال در سوابق اقدام نماید.

مالیات خروج از کشور

قانون جدید

ماده ۳۱- سازمان مکلف است بابت خروج هر مسافر ایرانی به جز موارد تبصره (۱) این ماده از مرزهای هوایی، دریایی و زمینی وجوهی را به عنوان مالیات از مسافران دریافت و به حساب درآمد عمومی (نزد خزانه داری کل کشور) واریز نماید. میزان مالیات مذکور در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی می گردد.

قانون قدیم

ماده ۴۵- به دولت اجازه داده می شود بابت خروج هر مسافر از مرزهای هوایی دویست و پنجاه هزار (۲۵۰,۰۰۰) ریال و از مرزهای دریایی و زمینی مبلغ پنجاه هزار (۵۰,۰۰۰) ریال از مسافران دریافت و به حساب درآمد عمومی (نزد خزانه داری کل کشور) واریز نماید. تغییرات این مبالغ هر سه سال یک بار با توجه به نرخ تورم با تصویب هیأت وزیران تعیین می گردد.

تبصره- دارندگان گذرنامه های سیاسی و خدمت، خدمه و سایل نقلیه عمومی زمینی و دریایی و خطوط پروازی، دانشجویان شاغل به تحصیل در خارج از کشور (دارندگان اجازه خروج دانشجویی) بیمارانی که با مجوز شورای پزشکی جهت درمان به خارج از کشور اعزام می گردند، دارندگان پروانه گذر مرزی و جانبازان انقلاب اسلامی که برای معالجه به کشورهای دیگر اعزام می شوند، همچنین ایرانیان مقیم خارج از کشور دارای کارنامه شغلی از وزارت کار و امور اجتماعی، در خصوص پرداخت وجه موضوع این ماده، مستثنی می باشند.

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۳۱- دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت، خدمه و سایل نقلیه عمومی زمینی و دریایی و خطوط پروازی، دانشجویان شاغل به تحصیل در خارج از کشور (دارندگان اجازه خروج دانشجویی)، بیمارانی که با مجوز شورای پزشکی جهت درمان به خارج از کشور اعزام می‌گردند، دارندگان پروانه گذر مرزی و مرزنشینان، جانبازان انقلاب اسلامی که برای معالجه به کشورهای دیگر اعزام می‌شوند، زائران ایرانی که در ایام اربعین حسینی (ع) به مقصد عراق از کشور خارج می‌شوند و ایرانیان مقیم خارج از کشور که دارای کارنامه شغلی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هستند از پرداخت مالیات موضوع این ماده، مستثنی هستند.

تبصره ۲ ماده ۳۱- گردشگران، ساکنین دائم یا موقت مناطق آزاد تجاری- صنعتی که صرفا از مبدأ مناطق مذکور به خارج از کشور عزیمت می‌کنند، مشمول عوارض خروج از کشور موضوع قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی مصوب ۷/۶/۱۳۷۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی و این نامه‌های اجرائی مربوط می‌شوند.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۳۱- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است پرداخت مالیات خروج از کشور مسافران ایرانی که عازم خارج از کشور هستند را به روشهایی که سازمان تعیین می‌نماید کترل و از خروج مسافرانی که مالیات مزبور را پرداخت ننموده‌اند، جلوگیری نماید.

قانون قدیم

عوارض برون شهری مسافر

قانون جدید

ماده ۳۲- اشخاصی که مبادرت به حمل و نقل برون شهری مسافر و فروش بلیط در داخل کشور با وسائل نقلیه زمینی (به استثنای ریلی) و دریایی می‌کنند، مکلفند پنج درصد(۵٪) بهای بلیط را با درج در بلیط و یا قرارداد (صورتحساب)، حسب مورد، به عنوان عوارض شهرداری از مسافرانأخذ و هر ماه حداقل تا پانزدهم ماه بعد به حساب شهرداری مبدأ سفر واریز نمایند. واریز عوارض مذکور بعد از موعد مقرر موجب تعلق جریمه‌ای به میزان دو درصد(۲٪) به ازای هر ماه تأخیر خواهد بود. اختلاف و استنکاف از پرداخت عوارض موضوع این ماده مشمول ماده (۷۷) قانون شهرداری مصوب ۱۳۴۰/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی خواهد بود. آراء صادره در این خصوص، قابل اعتراض در دیوان عدالت اداری است.

قانون قدیم

ماده ۴۳- مالیات و عوارض خدمات خاص به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف- حمل و نقل برون شهری مسافر در داخل کشور با وسائل زمینی (به استثناء ریلی)، دریایی و هوایی پنج درصد (٪۵) بهای بلیط (به عنوان عوارض).

قانون جدید

ماده ۳۳- مالیات و عوارض موضوع این فصل به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب نمی‌گردد. مالیات و عوارض موضوع مواد (۲۸) و (۳۰) این قانون به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌شود.

ماده ۳۴- سازمان موظف است برای کلیه مؤدیان این قانون امکان اظهار و پرداخت مالیات موضوع فصول ششم و هفتم را از طریق سامانه مؤدیان فراهم کند.

قانون قدیم

جريدة ها

قانون جدید

ماده ۳۵- مؤدیانی که از عضویت در سامانه مؤدیان امتناع ورزیده‌اند علاوه بر پرداخت جریمه‌های موضوع بند «الف» ماده (۳۶) این قانون و بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان مکلفند اظهارنامه هر دوره مالیاتی خود را حداکثر تا یک ماه پس از پایان هر دوره مالیاتی به سازمان تسلیم و مالیات و عوارض فروش خود را به حساب سازمان واریز نمایند.

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۳۶- مؤديان در صورت ارتکاب تخلفات ذيل علاوه بر پرداخت ماليات و عوارض، مشمول جريمehاي به شرح زير مي باشند:

الف- تا زمان استقرار سامانه مؤديان «موضوع قانون پيانههای فروشگاهی و سامانه مؤديان» عدم تسليم اظهارنامه در هر دوره مالياتی برای کلیه مؤديان و بعد از استقرار سامانه مذكور برای آن دسته از مؤديانی که از عضويت در سامانه مؤديان امتناع کردهاند: ده ميليون (۱۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال یا دو برابر ماليات و عوارض پرداخت نشه تا موعد مقرر در ماده (۴) اين قانون، هر کدام بيشتر باشد. اين جريمه علاوه بر جريمه مذكور در بند «ب» ماده (۲۲) قانون پيانههای فروشگاهی و سامانه مؤديان است که مؤدي به دليل عدم ثبت نام در سامانه مؤديان باید بپردازد.

قانون قدیم

ماده ۲۲- مؤديان مالياتی در صورت انجام ندادن تکاليف مقرر در اين قانون و يا در صورت تخلف از مقررات اين قانون، علاوه بر پرداخت ماليات متعلق و جريمeh تأخير، مشمول

جريمهای به شرح زير خواهند بود:

- ۱- عدم ثبت نام مؤديان در مهلت مقرر معادل هفتاد و پنج درصد (٪.۷۵) ماليات متعلق تا تاريخ ثبت نام يا شناسايی حسب مورد؛
- ۲- عدم صدور صورتحساب معادل يك برابر ماليات متعلق؛
- ۳- عدم درج صحيح قيمت در صورتحساب معادل يك برابر مابه التفاوت ماليات متعلق؛
- ۴- عدم درج و تكميل اطلاعات صورتحساب طبق نمونه اعلام شده معادل بيسـت و پنج درصد (٪.۲۵) ماليات متعلق؛
- ۵- عدم تسليم اظهارنامه از تاريخ ثبت نام يا شناسايی به بعد حسب مورد، معادل پنجاه درصد (٪.۵۰) ماليات متعلق؛
- ۶- عدم ارائه دفاتر يا اسناد و مدارک حسب مورد معادل بيسـت و پنج درصد (٪.۲۵) ماليات متعلق.

قانون جدید

بند ب ماده ۳۶- کتمان معامله، بیش ازهاری مالیات و عوارض خرید یا کم ازهاری مالیات و عوارض فروش، ثبت معامله خود به نام غیر یا معامله غیر به نام خود، استناد به اسناد صوری و هر عمل دیگری که به کم ازهاری مالیات یا استرداد غیرواقعی منجر شود: دو برابر مالیات و عوارض پرداخت نشده تا موعد مقرر در ماده (۴) این قانون و در صورت تکرار تخلف قبل از دو سال، سه برابر مالیات پرداخت نشده.

قانون قدیم

بند ج ماده ۳۶- دریافت مالیات و عوارض توسط اشخاص غیر مجاز: دو برابر مالیات و عوارض دریافتی.

قانون جدید

ماده ۳۷ - تأخیر در پرداخت مالیات‌ها و عوارض موضوع این قانون در مواعده مقرر با رعایت مفاد ماده (۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم، موجب تعلق جرم‌های به میزان دو درصد (۲٪) در ماه، نسبت (۲٪) در ماه، نسبت به مالیات و عوارض پرداخت نشده و مدت تأخیر از زمان انقضای مهلت تسليم اظهارنامه با سرسید پرداخت مالیات و عوارض، هریک که مقدم باشد، خواهد بود.

قانون قدیم

ماده ۲۳ - تأخیر در پرداخت مالیات‌های موضوع این قانون در مواعده مقرر، موجب تعلق جرم‌های به میزان دو درصد (۲٪) در ماه، نسبت به مالیات پرداخت نشده و مدت تأخیر خواهد بود.

تبصره - چنانچه مؤدب خارج از اراده خود امکان پرداخت مالیات و عوارض موضوع این قانون را در مواعده مقرر نداشته باشد، می‌تواند به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی اعتراض نماید. در صورتی که ادعای مؤدبی با ارائه اسناد و مدارک مثبته در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی پذیرفته شود، جرم‌های مذکور بخشیده می‌شود.

قِصْصَةُ النَّفَرِ، انتقال و توزيع ماليات

قانون جدید

قانون قدیم

ماده ۳۸ - مالیات و عوارض موضوع مواد (۷)، (۲۶) و (۲۸) این قانون و جریمه‌های مربوط به آنها پس از کسر کسورات قانونی، به ترتیب زیر توزیع می‌شود:

- ۱- یک نهم از مالیات‌ها و عوارض وصولی ماده (۷) و بندۀای «الف» و «ب» ماده (۲۹) این قانون به عنوان مالیات سلامت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می‌یابد.
- ۲- باقی مانده، به نسبت مساوی سهم درآمد عمومی کشور و سهم شهرباری‌ها و دهیاری‌ها می‌باشد. سهم درآمد عمومی به عنوان مالیات به حساب خزانه داری کل کشور واریز می‌شود. سهم شهرباری‌ها و دهیاری‌ها به عنوان عوارض حسب مورد به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان و حساب تمرکز وجوه وزارت کشور واریز می‌شود.

قانون جدید

تبصره ماده ۳۸۵- عوارض و جریمه‌های سهم شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و روستاهای فاقد دهیاری موضوع این قانون به حساب‌های رابطی که بنا به درخواست سازمان و وزارت کشور توسط خزانه داری کل کشور حسب مورد به نام حساب تمرکز وجهه اداره کل مالیاتی استان و وزارت کشور افتتاح می‌گردد، واریز می‌شود. عوارض سهم شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و روستاهای فاقد دهیاری و جریمه‌های متعلق به آن، درآمد دولت نبوده و سازمان موظف است صد درصد (۱۰۰٪) آن را مطابق با مقررات ماده (۳۹) این قانون به صورت ماهانه به حساب‌های ذیربط مذکور واریز نماید.

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۳۹- سهم شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشايری، براساس ترتیبات ذیل به حساب تمرکز وجهه وزارت کشور و حساب تمرکز وجهه اداره کل امور مالیاتی استان ذی‌ربط نزد خزانه داری کل کشور برای توزیع بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز می‌شود:

الف- نود درصد (۹۰٪) از عوارض و جریمه‌های مربوط به ماده (۷) و بندهای «ب» و «پ» ماده (۲۶) این قانون پس از واریز به حساب تمرکز وجهه اداره کل امور مالیاتی استان بر اساس شاخص جمعیت میان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، اداره امور عشاير هر شهرستان (سهم مناطق عشايری) و فرمانداری‌های همان استان (سهم روستاهای فاقد دهیاری) توزیع و ده درصد (۱۰) مابقی به حساب تمرکز وجهه وزارت کشور واریز تا به موجب آئین‌نامه‌ای که براساس شاخص‌های توسعه نیافتگی سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، اداره امور عشاير شهرستان (سهم مناطق عشايری) و روستاهای فاقد دهیاری (به حساب فرمانداری‌ها) توزیع گردد.

ب - عوارض و جریمه‌های مربوط به بندهای «الف» و «ت» ماده (۲۶) و ماده (۲۸) این قانون به حساب تمرکز وجهه وزارت کشور واریز می‌شود تا براساس شاخص جمعیت میان شهرداری‌های دهیاری‌ها، روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشايری توزیع گردد.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۳۹- سهم روستاهای فاقد دهیاری به حساب فرمانداری شهرستان مربوط واریز می شود تا با مشارکت سایر دستگاههای اجرائی مربوطه برای امور عمرانی و آبادانی همان روستاهها هزینه شود. دستورالعمل اجرائی این تبصره ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزارت کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تصویب می شود.

تبصره ۲ ماده ۳۹- سهم مناطق عشایری از عوارض و جریمه‌های مربوط به مواد (۷) و (۲۶) این قانون به اداره کل امور عشایر هر استان واریز می شود تا براساس شاخص جمعیت میان مناطق عشایری توزیع گردد.

تبصره ۳ ماده ۳۹- در راستای اجرای احکام این ماده شهرهای جدید تازه تأسیس فاقد شهرداری از نظر موضوع این ماده حسب مورد واجد شهرداری تلقی می شوند.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۴ ماده ۳۹- محل اخذ مالیات ارزش افزوده واحدهای تولیدی محل استقرار آنها می باشد.

تبصره ۵ ماده ۳۹- سهم شهرباری ها و دهیاری ها از محل منابع حاصل از بندهای «پ» و «ت» ماده (۲۶)، این قانون باید مطابق با سیاست های ابلاغی شورای عالی سلامت و امنیت غذایی هزینه گردد.

تصمیم گیری در خصوص نحوه هزینه کرد منابع مزبور در کلان شهرها بر عهده کمیته ای متشكل از فرماندار، شهردار و نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

تبصره ۶ ماده ۳۹- هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوده به جز پرداخت به شهرباری ها و دهیاری ها و اشخاص مذکور در این ماده ممنوع است.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۷ ماده ۳۹- سهم عوارض ارزش افزوده دریافتی از شرکت‌های فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری پس از واریز به خزانه داری کل کشور، به صورت صد درصد (۱۰۰٪) به همان پارک بابت ایجاد، توسعه و نگهداری زیرساخت‌ها و فضاهای عمومی، آموزشی، پژوهشی و فناوری و ارائه خدمات شهری اختصاص می‌یابد. این‌نامه اجرائی این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۸ ماده ۳۹- کارگروهی مرکب از وزارت کشور، سازمان و یک ناظر از مجلس شورای اسلامی برای نظارت بر حسن اجرای این ماده تشکیل و گزارش عملکرد این ماده همه ساله توسط سازمان و وزارت کشور به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد.

تبصره ۹ ماده ۳۹- سازمان مکلف است در مقاطع سه ماهه میزان وصول مالیات بر ارزش افزوده و سهم هریک از شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، فرمانداری‌ها و مناطق عشایری را از طرق مناسب به اطلاع عموم مردم برساند.

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۴۰ - عوارض و جریمه‌های آلایندگی موضوع ماده (۲۷) این قانون پس از واریز به حساب تمرکز وجوده اداره کل امور مالیاتی استان برای هر شهرستان به نسبت جمعیت بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و فرمانداری‌های (سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عسایری) همان شهرستان توزیع می‌گردد. در صورتی که الودگی واحدهای بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض آلایندگی هر شهرستان به نسبت جمعیت، اثربازیری و فاصله از واحد آلایندگی در کمیته‌ای مرکب از رئیس سازمان برنامه و بودجه استان و فرمانداران شهرستان‌های ذیربسط، مدیر کل محیط زیست و مدیر کل امور مالیاتی استان بین شهرستان‌های متأثر توزیع می‌شود.

تبصره ۱ - در صورتی که شهرستان‌های متأثر از الودگی در دو یا چند استان واقع شده باشند، اعضای کمیته توزیع کننده عوارض الودگی واحدهای بزرگ (پنجاه نفر و بیشتر) متشکل از نماینده سازمان برنامه و بودجه کشور، رئسای سازمان‌های مدیریت و برنامه ریزی استان‌های ذیربسط، نماینده سازمان حفاظت محیط زیست و نماینده ادارات کل امور مالیاتی استان‌های مربوطه براساس سیاست‌های اعلامی سازمان برنامه و بودجه کشور اقدام به توزیع عوارض آلایندگی می‌کنند.

تبصره ۲ - عوارض و جریمه‌های آلایندگی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی در مواردی که شهرداری و یا دهیاری در مناطق مذکور مستقر نمی‌باشد، حسب مورد به حساب منطقه آزاد تجاری- صنعتی و یا ویژه اقتصادی مربوط واریز می‌گردد.

قانون قدیم

ماده ۳۹ - مؤidian مکلفند عوارض و جرائم متعلق موضوع ماده (۳۸) این قانون را به حسابهای رابطی که بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور و توسط خزانه داری کل کشور افتتاح می‌گردد و از طریق سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد، واریز نمایند. سازمان امور مالیاتی کشور موظف است عوارض وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به ترتیب زیر به حساب شهرداری محل و یا تمرکز وجوده حسب مورد واریز نماید:

الف) عوارض وصولی بند (الف) ماده (۳۸) در مورد مؤidian داخل حریم شهرها به حساب شهرداری محل و در مورد مؤidian خارج از حریم شهرها به حساب تمرکز وجوده وزارت کشور به منظور توزیع بین دهیاریهای همان شهرستان بر اساس شاخص جمعیت و میزان کمتر توسعه یافته‌گی؛
ب) عوارض وصولی بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۳۸) به حساب تمرکز وجوده به نام وزارت کشور.

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۱ ماده ۳۹- سه درصد (٪۳) از وجهه واریزی که به حسابهای موضوع این ماده واریز می‌گردد، در حساب مخصوصی نزد خزانه به نام سازمان امور مالیاتی کشور واریز می‌شود و معادل آن از محل اعتبار اختصاصی که در قوانین بودجه سنواتی منظور می‌گردد در اختیار سازمان مذبور که وظیفه شناسایی، رسیدگی، مطالبه و وصول این عوارض را عهده دار می‌باشد، قرار خواهد گرفت تا برای خرید تجهیزات، آموزش و تشویق کارکنان و حسابرسی هزینه نماید. وجهه پرداختی به استناد این بند به عنوان پاداش وصول از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثنی است.

قانون جدید

قانون قدیم

تبصره ۲ ماده ۳۹ - حساب تمرکز وجوه قید شده در این ماده توسط خزانه داری کل کشور به نام وزارت کشور افتتاح می‌شود. وجوه واریزی به حساب مزبور (به استثناء نحوه توزیع مذکور در قسمتهای اخیر بند (الف) این ماده و تبصره (۱) ماده (۳۸) این قانون) به نسبت بیست درصد (۲۰٪) کلان شهرها (شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت) بر اساس شاخص جمعیت، شصت درصد (۶۰٪) سایر شهرها براساس شاخص کمتر توسعه یافته‌گی و جمعیت و بیست درصد (۲۰٪) دهیاری‌ها بر اساس شاخص جمعیت تحت نظر کارگروهی متشکل از نمایندگان معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت کشور و یک نفر ناظر به انتخاب کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی مطابق آئین نامه اجرائی که به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت کشور و شورای عالی استان‌ها به تصویب هیأت وزیران می‌رسد توزیع و توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هزینه می‌شود. هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و وجوه موضوع ماده (۳۷)، تبصره‌های (۲) و (۳) ماده (۳۸) این قانون و تبصره (۱) این ماده ممنوع می‌باشد. وزارت کشور موظف است، گزارش عملکرد وجوه دریافتی را هر سه ماه یکبار به شورای عالی استان‌ها و کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

قانون جدید

ماده ۴۱ - عوارض و جریمه‌های موضوع بندهای «الف» و «ب» ماده (۲۹) این قانون به شهرداری محل محول می‌شود و شهرداری‌ها و یا دهیاری‌های محل سکونت مالک که هنگام صدور پلاک انتظامی ثبت شده است، واریز می‌گردد. شهرداری‌های شهرهای آلووه مکلفند صدرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از عوارض موضوع بند «ب» ماده (۲۹) این قانون را برای کمک به توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی شهرهای آلووه هزینه نمایند.

قانون قدیم

بند ب ماده ۴۶ - وصول عوارض موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۴۳) این قانون به شهرداری محل محول می‌شود و عوارض مذبور نیز به حساب شهرداری محل فعالیت واریز می‌گردد.

قانون جدید

ماده ۴۲- معادل دوازده در هزار ارزش گمرکی کالاهای وارداتی که حقوق ورودی آنها وصول می‌شود، توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران به حساب تمرکز وجوده وزارت کشور واریز شده تا به نسبت سیزده درصد(٪۱۳) کلانشهرها، سی و پنج درصد(٪۳۵) دهیاری‌ها و روستاهای فاقد دهیاری و عشاير و پنجاه و دو درصد(٪۵۲) سایر شهرداری‌ها و بر اساس شاخص‌هایی که با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت دولت می‌رسد، صرف کمک و ایجاد درآمد پایدار برای شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و روستاهای فاقد دهیاری و عشاير گردد. وزارت کشور مکلف است وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد براساس سهم‌های تعیین شده به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز نماید و هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوده به جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و روستاهای فاقد دهیاری و عشاير ممنوع است.

قانون قدیم

تبصره ۱۱ ماده ۴۱- نرخ حقوقی ورودی علاوه بر رعایت سایر قوانین و مقررات باید به نحوی تعیین گرد که:

الف- در راستای حمایت مؤثر از اشتغال و کالای تولید یا ساخت داخل در برابر کالای وارداتی باشد.

ب- در بر گیرنده نرخ ترجیحی و تبعیض آمیز بین واردکنندگان دولتی با بخش‌های خصوصی، تعاونی و غیردولتی نباشد.

ج- نرخ حقوق ورودی قطعات، لوازم و موادی که برای مصرف در فرآوری یا ساخت یا مونتاژ یا بسته بندی اشیاء یا مواد یا دستگاهها وارد می‌گردد از نرخ حقوق ورودی محصول فرآوری شده یا شیء یا ماده یا دستگاه آماده پائین‌تر باشد.

قانون جدید

ماده ۴۳- یک نهم مالیات‌ها و عوارض وصولی موضوع ماده (۷) و بندهای «الف» و «ب» ماده (۲۶) این قانون به عنوان «مالیات سلامت»، همزمان با دریافت توسط سازمان آمور مالیاتی، به حساب خزانه داری کل کشور واریز می‌گردد. خزانه مکلف است مبالغ دریافتی هر ماه را تا پایان پانزدهم ماه بعد به حساب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واریز نماید. عدم تخصیص مبلغ مذکور در حکم تصرف غیر مجاز در اموال عمومی است.

صد درصد (۱۰۰٪) منابع دریافتی موضوع این ماده از طریق ردیف یا ردیف‌هایی که برای این منظور در قوانین بودجه سنتوایی پیش بینی می‌شود به پیشگیری و پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاهای و شهرهای دارای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامعه عشايري (در چهارچوب نظام ارجاع)، اختصاص می‌یابد و پس از تحقق هدف مذکور نسبت به تکمیل و تامین تجهیزات بیمارستانی و مراکز بهداشتی و درمانی با اولویت بیمارستان‌های مناطق توسعه نیافته، مصارف هیأت امنای ارزی و ارتقای سطح بیمه بیماران صعب العلاج و افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاهای و شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت اقدام می‌شود. هرگونه پرداخت هزینه‌های نیروی انسانی نظیر حقوق و مزايا، اضافه کار، کمک‌های رفاهی، پاداش، فوق العاده‌های مأموریت، کارانه بهره‌وری، مدیریت، نوبت کاری، دیون و مانند آن و هزینه‌های اداری نظیر اقلام مصرفی اداری و تأمین اثاثیه و منصوبات اداری از این محل ممنوع است.

قانون جدید

ماده ۴۴ - منابع حاصل از مالیات‌های موضوع مواد (۳۰) و (۳۱) این قانون سهم دولت است و به حساب خزانه داری کل کشور واریز می‌شود.

ماده ۴۵ - دولت موظف است از محل منابع حاصل از مالیات دریافتی سهم خود موضوع ماده (۷) این قانون، سالانه مجموع کمک‌های نقدی پرداختی به هر فرد تحت پوشش نهادهای حمایتی را علاوه بر سایر افزایش‌های سالانه، حداقل معادل نرخ مالیات بر ارزش افزوده افزایش داده و به منظور جبران مالیات دریافتی به افراد مذکور پرداخت نماید. نهادهای حمایتی مذکور مکلفند نسبت به شناسایی اشخاص نیازمندی که تحت پوشش نیستند، اقدام و آنها را مشمول دریافت افزایش مذکور نمایند. آینین‌نامه اجرائی این ماده شامل چگونگی شناسایی اشخاص نیازمند و نحوه حمایت از آنها حداقل سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی (ره) تهییه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون قدیم

ماده ۴۶-

الف - مالیات‌های موضوع مواد (۴۲) و (۴۳) و وجهه موضوع ماده (۴۵) این قانون به حساب یا حساب‌های درآمد عمومی مربوط که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) تعیین و از طریق سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌شود، واریز می‌گردد.

سایر مقررات

قانون جدید

ماده ۴۶- کلیه عوارض و مالیات موضوع این قانون که توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران به صورت قطعی وصول و به حساب‌های مربوطه واریز می‌شود، مشمول حکم ماده (۱۹۰) قانون امور گمرکی می‌باشد.

قانون قدیم

*ماده ۴۷- پرونده‌های مالیات بر ارزش افزوده که تاریخ تعلق آنها قبل از لازم الاجراء شدن این قانون ، است، از نظر تعیین مأخذ مشمول مالیات و نرخ مالیات، جرایم و تکالیف مؤدیان و مأموران مالیاتی و نحوه رسیدگی تابع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۷/۲/۱۳۸۷ می‌باشد، اما در مورد رفع اختلاف سازمان با مؤدی، قطعیت، وصول، توزیع و تسویه، تابع احکام و مقررات این قانون است.

قانون جدید

ماده ۴۸ - متن زیر جایگزین ماده (۲۳۸) قانون مالیات‌های مستقیم می‌شود و به این قانون تسری می‌یابد:

«ماده ۲۳۸ - در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مؤدى ابلاغ می‌شود، چنانچه مؤدى نسبت به آن معتبرض باشد می‌تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا بوسیله وکیل تام الاختیار خود به اداره اسناد و مدارک کتب‌آزاد اداره امور مالیاتی تقاضای رسیدگی مجدد نماید.

مسئول/ مسؤولان مربوط که از طرف سازمان امور مالیاتی مشخص می‌شوند، موظفند پس از ثبت درخواست مؤدى و ظرف مهلتی که بیش از سی روز از چهل و پنج روز از تاریخ ثبت درخواست نباشد به موضوع رسیدگی و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانست، آن را رد و مراتب را ظهر برگ تشخیص درج و امضا نماید و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابرازی را مؤثر در تعديل درآمد مشمول مالیات را مشخص نمایند. چنانچه مؤدى نظر مسئول/ مسؤولان مربوط در تعديل درآمد مشمول مالیات را قبول نماید درآمد مشمول مالیات تعديل شده، قطعی است. در غیر این صورت برای رسیدگی به مابه التفاوت تا مبلغ مورد اعتراض مؤدى، موضوع به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع می‌شود. همچنین هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مؤدى را برای رد برگ تشخیص یا تعديل درآمد مؤثر تشخیص ندهند باید موضوع را مستدلاً در پرونده منعکس و مراتب را برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع نمایند.

قانون قدیم

ماده ۲۳۸

در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مؤدى ابلاغ می‌شود، چنانچه مؤدى نسبت به آن معتبرض باشد می‌تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا بوسیله وکیل تام الاختیار خود به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارائه دلایل و اسناد و مدارک کتب‌آزاد تقاضای رسیدگی مجدد نماید. مسئول مربوط موظف است پس از ثبت درخواست مؤدى در دفتر مربوط و ظرف مهلتی که بیش از سی روز از تاریخ مراجعت نباشد به موضوع رسیدگی و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانست، آن را رد و مراتب را ظهر برگ تشخیص درج و امضا نماید و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابرازی را مؤثر در تعديل درآمد تشخیص دهد و نظر او مورد قبول مؤدى قرار گیرد، مراتب درآمد تشخیص منعکس و به امضای مسئول مربوط و مؤدى ظهر برگ تشخیص منعکس و هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مؤدى را برای خواهد رسید و هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مؤدى را برای رد برگ تشخیص یا تعديل درآمد مؤثر تشخیص ندهد باید مراتب را مستدلاً در ظهر برگ تشخیص منعکس و پرونده امر را برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف ارجاع نماید.

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۴۸ - دستورالعمل اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

قانون قدیم

تبصره ۲ ماده ۴۸ - در مواردی که مؤدب اطلاعات مربوطه را از طریق سامانه مؤدب اظهار کرده باشد، مطابق احکام قانون سامانه مؤدب و پایانه‌های فروشگاهی رفتار خواهد شد.»

قانون جدید

ماده ۴۹- متن زیر جایگزین تبصره ماده (۲۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم می‌شود و به این قانون تسری می‌یابد:

(تبصره - در مواردی که برگ تشخیص مالیات طبق مقررات تبصره (۱) و **قسمت آخر تبصره (۲)** ماده (۲۰۳) و ماده (۲۰۸) این قانون ابلاغ شده باشد و مؤدی بشرح مقررات این ماده اقدام نکرده باشد در حکم معترض به برگ تشخیص مالیات شناخته می‌شود. در این صورت و همچنین در مواردی که مؤدی ظرف مهلت سی روز از تاریخ ابلاغ کتاباً به برگ تشخیص اعتراض کند پرونده امر برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع می‌گردد.)

قانون قدیم

تبصره ماده ۲۳۹ - در مواردی که برگ تشخیص مالیات طبق مقررات تبصره ماده (۲۰۳) و ماده (۲۰۸) این قانون ابلاغ شده باشد و مؤدی بشرح مقررات این ماده اقدام نکرده باشد در حکم معترض به برگ تشخیص مالیات شناخته می‌شود. در این صورت و همچنین در مواردی که مؤدی ظرف مهلت سی روز از تاریخ ابلاغ کتاباً به برگ تشخیص اعتراض کند پرونده امر برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع می‌گردد.

قانون جدید

ماده ۵۰- متن زیر جایگزین ماده (۲۴۴) قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره‌های آن می‌شود و به این قانون تسری می‌یابد:

«ماده ۲۴۴- مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف‌های مالیاتی جز در مواردی که مقررات این قانون مرجع دیگری پیش‌بینی شده، هیأت حل اختلافات مالیاتی است. هر هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل می‌شود:

۱- یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور
۲- یک نفر از میان قضات بازنشته یا حقوقدانان مطلع در امور مالیاتی با شرط وثاقت و امانت به درخواست سازمان امور مالیاتی و انتخاب رئیس کل دادگستری هر استان

۳- یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران، جامعه حسابداران رسمی ایران، **جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران**، مجتمع حرفه‌ای، اتاق اصناف ایران، شورای اسلامی شهر، **کانون وکلا، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده** که برای مدت سه سال منصوب می‌شوند. مؤذی همزمان با اعتراض به برگ تشخیص یا مطالبه مالیات یکی از مراجع این بند را با عنوان نماینده خود جهت شرکت در جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی معرفی می‌نماید.

در صورتی که برگ تشخیص مالیات ابلاغ قانونی شده باشد و یا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی مؤذی انتخاب خود را اعلام ننماید سازمان امور مالیات مورد کشور با توجه به نوع فعالیت مؤذی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی از بین نمایندگان مزبور یک نفر را انتخاب خواهد کرد.

قانون قدیم

ماده ۲۴۴

مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف‌های مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش‌بینی شده، هیأت حل اختلاف مالیاتی است. هر هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل خواهد شد:

- ۱- یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور.
- ۲- یک نفر قاضی اعم از شاغل یا بازنشته «با شرط وثاقت و امانت». در صورتی که قاضی بازنشته واجد شرایط در شهرستان‌ها یا مراکز استان‌ها وجود نداشته باشد بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور، رئیس قوه قضائیه یک نفر قاضی شاغل را برای عضویت هیأت معرفی خواهد نمود.
- ۳- یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران یا اتاق تعاون یا جامعه حسابداران رسمی ایران یا مجتمع حرفه‌ای یا تشکل‌های صنفی یا شورای اسلامی شهر به انتخاب مؤذی در صورتی که برگ تشخیص مالیات ابلاغ قانونی شده باشد و یا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی مؤذی انتخاب خود را اعلام ننماید سازمان امور مالیات کشور با توجه به نوع فعالیت مؤذی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی از بین نمایندگان مزبور یک نفر را انتخاب خواهد کرد.

می‌شود.

قانون جدید

تبصره ۱ ماده ۵۰- جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی با حضور هر سه عضو رسمیت می‌باید و رأی هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجراء است، ولی نظر اقلیت باید در متن رأی قید گردد.

تبصره ۲ ماده ۵۰- هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی دارای استقلال کامل بوده و صرفاً اداره امور دیرخانه‌ای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و تشکیل جلسات هیأت‌ها به عهده سازمان امور مالیاتی می‌باشد. انشای رأی با رعایت اصل عدالت و بی طرفی کلیه اعضاء و متنکی به اسناد و مدارک مشتبه و دلایل و شواهد متقن در همان جلسه و یا حداقل ظرف سه روز کاری پس از برگزاری جلسه، توسط نماینده بند (۲) این ماده به عمل آمده و به امضای تمامی اعضاء می‌رسد. مؤذی یا نماینده قانونی وی مجاز به حضور کامل در جلسه و ارائه دفاعیتات به صورت کتبی یا شفاهی است. اظهارات شفاهی باید در صورت جلسه قید و به امضای وی برسد. سازمان امور مالیاتی به منظمه وراعمه نظارت مؤثر بر عملکرد هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، مکلف است نسبت به مستندسازی فرآیند برگزاری جلسات هیأت به نحو مقتضی اقدام کند.

قانون قدیم

تبصره ۱ ماده ۲۴۴- جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی با حضور سه نفر رسمی است و رأی هیأت‌های مذبور با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجرا است، ولی نظر اقلیت باید در متن رأی قید گردد.

تبصره ۲ ماده ۲۴۴- اداره امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و مسئولیت تشکیل جلسات هیأت‌ها به عهده سازمان امور مالیاتی کشور می‌باشد و حق الزحمه اعضاء هیأت‌های حل اختلاف بر اساس آیین نامه‌ای که بنا به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید از محل اعتباری که به همین منظور در بودجه سازمان مذکور پیش‌بینی می‌شود قابل پرداخت خواهد بود.

قانون جدید

تبصره ۳ ماده ۵۰- تعیین حق الزحمه اعضای موضوع بندهای (۲) و (۳) این ماده متناسب با تعداد و مدت جلسات و نیز مراحل، منابع مالیاتی و پروندهای مورد رسیدگی از محل اعتباری که به همین منظور در بودجه سالانه سازمان امور مالیاتی کشور پیش بینی می شود، مطابق دستورالعملی است که توسط سازمان مذکور تهیه و ابلاغ می گردد. حق الزحمه اعضا به صورت متمرکز از طرف سازمان امور مالیاتی کشور به حساب اعضا پرداخت می شود.

تبصره ۴ ماده ۵۰- سازمان امور مالیاتی مکلف است نمایندگان معرفی شده در اجرای بندهای (۲) و (۳) این ماده را به عنوان اعضای هیأت های حل اختلاف مالیاتی بپذیرد و با رعایت تبصره (۵) این ماده از آنها جهت شرکت در هیأت های مزبور دعوت نماید.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۵ ماده ۵۰- اسامی کلیه افراد معرفی شده توسط رئیس کل دادگستری هر استان، مدیر کل مالیاتی استان و مراجع مذکور در بند (۳) این ماده به تفکیک شهرستان‌ها در سامانه‌ای که به صورت مرکز و حداکثر ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط سازمان امور مالیاتی کشور ایجاد می‌شود، درج می‌گردد. انتخاب افراد موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) برای هر پرونده در مواردی که در شهرستان مورد نظر بیشتر از یک نفر وجود داشته باشد، به صورت تصادفی توسط سامانه مذبور انجام می‌شود. این سامانه مستقیماً زیر نظر رئیس کل سازمان امور مالیاتی، مدیریت می‌گردد.

تبصره ۶ ماده ۵۰- سازمان امور مالیاتی کشور مكلف است حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه هیأت به نحو مقتضی زمینه دسترسی اعضای هیأت حل اختلاف مالیاتی را برابر مقررات مربوط به مندرجات پرونده مورد اعتراض فراهم نماید.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۷- هریک از افراد مذکور در بندهای (۲) و (۳) این ماده در صورتی که بیشتر از سه جلسه متوالی یا چهار جلسه متناوب در یک سال از حضور در جلسات هیأت خودداری نمایند، حکم آنان لغو می‌شود و رئیس کل دادگستری هر استان و مرجع مربوط، حسب مورد، موظف است ظرف ده روز کاری فرد جایگزین را معرفی نماید.

تبصره ۸- به منظور اجرای عدالت و اصل استقلال و بی طرفی و رعایت حقوق شهروندی و نظارت مؤثر، سازمان امور مالیاتی مکلف است ساختار اداره هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی را به صورت مستقل، تحت عنوان مرکز دادرسی مالیاتی در ساختار خود ذیل رئیس کل سازمان ایجاد نماید. واحدهای دادرسی مالیاتی در هر استان مستقل از اداره کل مالیاتی استان تشکیل می‌شود.

قانون قدیم

قانون جدید

تبصره ۹ ماده ۵۰- پس از استقرار سامانه مؤدیان، ثبت اعتراض توسط مؤدی، انتخاب یکی از مراجع موضوع بند (۳) این ماده، ارائه هرگونه لایحه به هیأت‌های حل اختلاف، مشاهده اسناد، مدارک و اطلاعات موردنیاز، ابلاغ تاریخ تشکیل جلسات هیأت، اطلاع از نتایج دادرسی و هرگونه اطلاع دیگر در خصوص پرونده دادرسی مالیاتی از طریق سامانه مذکور انجام می‌شود.

تبصره ۱۰ ماده ۵۰- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است زمینه دسترسی کامل مؤدی و یا نماینده قانونی وی به مفاد پرونده مورد اعتراض را حداقل یک هفته قبل از تشکیل هیأت فراهم نماید.

تبصره ۱۱ ماده ۵۰- عضویت همزمان در فهرست نمایندگان بندهای (۲) و (۳) موضوع این ماده ممنوع است».

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۵۱- متن زیر جایگزین ماده (۲۵۱) قانون مالیات‌های مستقیم می‌شود و به این قانون تسری می‌یابد

«ماده ۲۵۱- مؤدب یا **دادستان انتظامی مالیاتی** می‌توانند **ظرف دو ماه** از تاریخ ابلاغ رأی قطعی هیأت حل اختلاف مالیاتی، به استناد عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقص رسیدگی، با اعلام دلایل کافی به شورای عالی مالیاتی شکایت و نقض رأی و تجدید رسیدگی را درخواست کنند.»

ماده ۵۲- در بند (۳) ماده (۲۵۵) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «نظر اکثرب اعضای شورای عالی مالیاتی» به عبارت «**نظر اکثرب اعضای هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی موضوع ماده (۲۵۸) این قانون**» تغییر می‌یابد.

قانون قدیم

ماده ۲۵۱

مؤدب یا اداره امور مالیاتی می‌توانند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی هیأت حل اختلاف مالیاتی، به استناد عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقص رسیدگی، با اعلام دلایل کافی به شورای عالی مالیاتی شکایت و نقض رأی و تجدید رسیدگی را درخواست کنند.

بند ۳ ماده ۲۵۵- اظهارنظر در مورد موضوعات و مسایل مالیاتی که وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور حسب اقتضا برای مشورت و اظهارنظر به شورای عالی مالیاتی ارجاع می‌نماید. در موارد موضوع این بند نظر اکثرب اعضای شورای عالی مالیاتی پس از تنفيذ وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور، حسب مورد، برای کلیه مأموران و مراجع مالیاتی لازم الاتباع است.

قانون جدید

ماده ۵۳- تبصره ذیل به ماده (۲۵۸) قانون مالیات‌های مستقیم الحق می‌شود.
تبصره- حکم این ماده در مواردی که نسبت به موارد مشابه آرای متفاوتی توسط هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی صادر شده باشد نیز جاری است.»

قانون قدیم

ماده ۲۵۸ (اصلاحی ۳۱/۴/۱۳۹۴)

هرگاه در شعب شورای عالی مالیاتی نسبت به موارد مشابه رویه‌های مختلف اتخاذ شده باشد حسب ارجاع وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور یا رئیس شورای عالی مالیاتی هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی با حضور رئیس شورا و رؤسای شعب و در غیاب رئیس شعبه یک نفر از اعضای آن شورا به انتخاب رئیس شورا تشکیل خواهد شد و موضوع مورد اختلاف را بررسی کرده و نسبت به آن اتخاذ نظر و اقدام به صدور رأی می‌نماید. در این صورت رأی هیأت عمومی که با دو سوم آرای تمام اعضا قطعی است برای شعب شورای عالی مالیاتی و هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و مأموران مالیاتی در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

قانون قدیم

تبصره ۲ ماده ۲۷۴ - اعلام جرائم و اقامه دعوی علیه مرتكبان جرائم مزبور نزد مراجع قضایی از طریق دادستانی انتظامی مالیاتی و سایر مراجع قانونی صورت می‌پذیرد.

قانون جدید

ماده ۵۴ - در تبصره (۲) ماده (۲۷۴) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «سازمان امور مالیاتی کشور» جایگزین عبارت «دادستانی انتظامی مالیاتی» می‌گردد. حکم این تبصره و احکام فصل نهم از باب چهارم قانون مالیات‌های مستقیم (به استثنای ماده (۲۱۷)) به این قانون تسری می‌یابد.

قانون جدید

ماده ۵۵- از تاریخ لازم‌اجراء شدن این قانون، احکام مربوط به مالیات و عوارض در قوانین زیر نسخ می‌گردد:

۱- قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ با اصلاحات و الحالات بعدی (به استثنای حکم ماده (۲۸) قانون مذکور نسبت به جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران، ماده (۵۰) قانون مذکور و تبصره‌های ذیل آن و تبصره (۱) ماده (۳۹) آن قانون نسبت به عوارض موضوع بند (۲) ماده (۳۸) این قانون)

قانون قدیم

ماده ۲۸- به منظور ارتقاء فرهنگ مالیاتی پرداخت کنندگان مالیات و ارائه خدمات مشاوره‌ای صحیح در امور مالیاتی به مؤdiان مالیاتی بر مبنای قوانین و مقررات مالیاتی کشور و همچنین ارائه خدمات نمایندگی مورد نیاز آنان برای مراجعته به ادارات و مراجع مالیاتی، نهادی به نام «جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران» تأسیس می‌شود تا با پذیرش اعضاء ذیصلاح در این باره فعالیت نماید.

کلیه مراجع ذیربط دولتی مکلفند پس از ارائه برگه نمایندگی معتبر از سوی مشاوران مالیاتی عضو جامعه، در حوزه وظایف قانونی خود و در حدود مقررات مالیاتی با آنان همکاری نمایند.

اساسنامه جامعه ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون قدیم

ماده ۵۰- برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین ارائه خدمات که در این قانون، تکلیف مالیات و عوارض انها معین شده است. همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، سود سهام شرکتها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده‌گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱- شوراهای اسلامی شهر و بخش جهت وضع هر یک از عوارض محلی جدید، که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده باشد، موظفند موارد را حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجراء در سال بعد، تصویب و اعلام عمومی نمایند.

تبصره ۲- عبارت «بنج در هزار» مندرج در ماده (۲) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۷/۹/۱۳۴۷ به عبارت «یک درصد (٪۱)» اصلاح می‌شود.

تبصره ۳- قوانین و مقررات مربوط به اعطاء تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوده به شهرباریها و دهیاریها ملغی می‌گردد.

تبصره ۴- وزارت کشور موظف است بر حُسن اجراء این ماده در سراسر کشور نظارت نماید.

قانون قدیم

تبصره ۱ ماده ۳۹- سه درصد (۳٪) از وجوه واریزی که به حسابهای موضوع این ماده واریز می‌گردد، در حساب مخصوصی نزد خزانه به نام سازمان امور مالیاتی کشور واریز می‌شود و معادل آن از محل اعتبار اختصاصی که در قوانین بودجه سنتوای منظور می‌گردد در اختیار سازمان مذبور که وظیفه شناسایی، رسیدگی، مطالبه و وصول این عوارض را عهده دار می‌باشد، قرار خواهد گرفت تا برای خرید تجهیزات، آموزش و تشویق کارکنان و حسابرسی هزینه نماید. وجوه پرداختی به استناد این بند به عنوان پاداش وصول از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثنی است.

قانون جدید

بند ۲ ماده ۵۵- بند «ب» ماده (۶) و بند «ر» ماده (۳۳) و ماده (۷۳) و ماده (۹۴) قانون برنامه پنجم ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴/۱۲/۱۳۹۵

قانون قدیم

بند ب ماده ۶ - عوارض موضوع ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۷/۱۳۸۷ و بند های آن و نیز عوارض آلایندگی موضوع تبصره (۱) ماده مذکور و عوارض ارزش افزوده گاز طبیعی و عوارض شماره گذاری خودروها به شرح زیر در مورد بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده مذکور توسط سازمان امور مالیاتی کشور توزیع می گردد:

ماده ۳۳

ر- مراحل بسته بندی، انجماد، پاک کردن، درجه بندی، پوست گیری مانند شالی کوبی و خشک کردن مانند چای و تفت دادن مانند نخود پزی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی شود.

قانون قدیم

- ماده ۷۳

الف- از ابتدای اجرای قانون برنامه تولید و واردات انواع سیگار و محصولات دخانی علاوه بر مالیات و عوارض موضوع قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۳/۱۲/۱۳۶۶ و قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۷/۲/۱۳۸۷، مشمول مالیات به شرح زیر است:

۱- مالیات هر پاکت انواع سیگار تولید داخلی به میزان ده درصد (۱۰٪) قیمت درب کارخانه و تولید مشترک بیست درصد (۲۰٪)، تولید داخل با نشان بین‌المللی (برند) بیست و پنج درصد (۲۵٪) قیمت درب کارخانه و وارداتی به میزان چهل درصد (۴۰٪) قیمت کالا، بیمه و کرایه تا بندر مقصد (سیف Cif) تعیین می‌گردد.

۲- مالیات انواع توتون پیپ و تنباکوی آماده مصرف تولید داخلی به میزان ده درصد (۱۰٪) قیمت درب کارخانه و وارداتی به میزان چهل درصد (۴۰٪) قیمت کالا، بیمه و کرایه تا بندر مقصد (سیف Cif) تعیین می‌گردد. جزء‌های (۱) و (۲) بند (الف) ماده (۷۳) در طول اجرای قانون برنامه در بخش‌های مغایرت بر ماده (۵۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۷/۲/۱۳۸۷ حاکم هستند

قانون قدیم

ماده ۹۴ - دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد(٪.۲۷) مالیات بر ارزش افزوده را برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشايری، ورزش بانوان و زیرساختهای ورزش بهویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. این مبلغ در ردیف‌های مربوط به وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش در بودجه سنتی پیش‌بینی می‌شود و پس از مبادله موافقتنامه در اختیار این وزراتخانه‌ها قرار می‌گیرد.

قانون قدیم

ماده ۶۹ - به دولت اجازه داده می شود:

الف - نسبت به وضع و اخذ عوارض از نوشیدنی های قندی تولید داخل، تولید مشترک داخلی، خارجی و نوشیدنی های وارداتی اقدام نماید. منابع حاصله به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز و طری ردیفی که در قانون بودجه مشخص می شود به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران به منظور پیشگیری، آموزش، تغییر سبک زندگی و غربالگری بیماران دیابتی و بیماران قلبی و عروقی، کمک به تشکلهای غیردولتی ذی ربط، پیشگیری از بیماری های مشترک انسان و دام، توسعه، تکمیل و تجهیز اماکن ورزشی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته و روستاهای هزینه شود.

ب - به منظور ارتقای سلامت جامعه و کاهش مصرف دخانیات نسبت به وضع و اخذ عوارض از خرده فروشی سیگار اقدام کند.

درآمد حاصله به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز و طری ردیفی که در بودجه های سناواتی مشخص می شود به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تصویب دولت به منظور کاهش مصرف دخانیات و آموزش، پیشگیری و درمان بیماریهای ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصله از مصرف آن و توسعه ورزش به خصوص ورزش همگانی در مدارس در اختیار دستگاههای ذی ربط قرار گیرد.

قانون جدید

بند ۳ ماده (۵۵) - ماده (۶۹) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۴/۱۲/۱۳۹۲

قانون قدیم

ماده ۳۴- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است مالیات بر ارزش افزوده أخذشده از صادرکنندگان را از کالاهایی که از مبادی خروجی رسمی صادر شده با ارائه اسناد و مدارک مثبته حداقل تا مدت یک ماه پس از ارائه برگ خروجی صادره توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران از محل وصولی‌های جاری آن سازمان به صادرکنندگان مسترد نماید.

قانون جدید

۴- احکام ماده (۳۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱/۲/۱۳۹۶ در خصوص مالیات بر ارزش افزوده

قانون جدید

۵- مواد (۱۸) و (۴۷) قانون اصلاح نظام
صنفی کشور مصوب ۱۲/۶/۱۳۹۲

قانون قدیم

ماده ۱۸ (اصلاحی ۱۲/۶/۱۳۹۲) - در صورتی که دارنده پروانه کسب بخواهد محل کسب خود را به دیگری واگذار کند، باید درخواست کتبی خود را به اتحادیه تسلیم نماید. اتحادیه در صورتی که فرد معرفی شده را واجد شرایط قانونی بداند با رعایت سایر مقررات، پس از ابطال پروانه کسب قبلی، پروانه جدیدی به نام فرد معرفی شده صادر می‌کند. تبصره (الحاقی ۱۲/۶/۱۳۹۲) - در صورت درخواست صاحب پروانه مبنی بر تغییر پروانه کسب به حرفة‌ای دیگر، علاوه بر طی مراحل قانونی، استعلام و تسویه حساب از اتحادیه قبلی ضروری است. عدم پاسخگویی اتحادیه قبلی ظرف پانزده روز پس از تاریخ استعلام به منزله نظر موافق تلقی می‌شود.

ماده ۴۷ (اصلاحی ۱۲/۶/۱۳۹۲) - منابع مالی اتاق اصناف ایران عبارتند از: ۱- سه درصد (۳٪) از درآمد اتاق اصناف شهرستان‌ها - ۲- وجهه دریافتی بابت ارایه خدمات فنی و آموزشی غیر موظف - ۳- کمک‌های داوطلبانه و بلاعوض مردمی - ۴- وجهه حاصل از چاپ و فروش نشریات، کتب و جزوای منتشره به منظور ارتقای سطح اطلاعات و آگاهی اعضای هیأت مدیره اتحادیه‌ها و افراد صنفی - ۵- درآمد موضوع تبصره (۷) ماده (۷۲) این قانون تبصره (الحاقی ۱۲/۶/۱۳۹۲) - میزان و نحوه دریافت موارد فوق حسب آینه‌ای است که توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت و با همکاری اتاق اصناف ایران تهیه می‌شود و حداقل ظرف سه ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت می‌رسد.

قانون قدیم

الف - اشخاصی که مبادرت به حمل و نقل برون شهری مسافر در داخل کشور با وسائل نقلیه زمینی، دریایی و هوایی می‌نمایند، مکلفند پنج درصد (۵٪) بهاء بليط موضوع بند (الف) ماده (۴۳) اين قانون با درج در بليط و يا قرارداد حسب مورد، به عنوان عوارض از مسافران اخذ و عوارض مذكور مربوط به هر ماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب شهداری محل فروش بليط واريز نمایند.

ب - مالکان خودروهای سواری و وانت دو کابین اعم از تولید داخل یا وارداتی مکلفند عوارض سالیانه خودروهای متعلق به خود، موضوع بند (ب) ماده (۴۳) این قانون را به نرخ یک در هزار قيمت فروش کارخانه (داخلی) و يا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی (وارداتی) بر اساس قيمت‌های مندرج در جداولی که توسط سازمان امور مالياتي کشور اعلام می‌گردد، محاسبه و به حساب شهداری محل واريز نمایند.

ج - تولیدکنندگان انواع خودروهای سواری و وانت دوکابین تولید داخل (به استثناء خودروهای سواری که به عنوان خودروهای عمومی شماره‌گذاري می‌شود) مکلفند ماليات و عوارض موضوع بند (ج) ماده (۴۳) اين قانون را در تاريخ فروش با درج در اسناد فروش از خريداران اخذ و ماليات و عوارض مذكور را حسب مقررات موضوع ماده (۲۱) به ترتيب به حساب سازمان امور مالياتي کشور و حساب تمرکز وجوده به نام وزارت کشور که توسط سازمان امور مالياتي کشور اعلام می‌شود، واريز نمایند.

تبصره ۱ - واردکنندگان يا مالکان خودروهای سواری و وانت دوکابین وارداتی (به استثناء خودروهای سواری که عنوان خودرو عمومی شماره‌گذاري می‌شوند) حسب مورد مکلفند قبل از شماره‌گذاري با مراجعيه به ادارات امور مالياتي شهر محل شماره‌گذاري نسبت به پرداخت ماليات و عوارض موضوع اين ماده اقدام نمایند.

تبصره ۲ - نيروي انتظامي جمهوري اسلامي ايران (معاونت راهنمائي و رانندگي) مکلف است قبل از شماره‌گذاري انواع خودروهای سواری و وانت دوکابین وارداتي به استثناء خودروهای سواري و عمومي درون شهری يا برون شهری، گواهی پرداخت ماليات و عوارض را از واردکنندگان يا مالکان حسب مورد اخذ و ضميمه اسناد مربوط نموده و از شماره‌گذاري خودروهای مذبور که ماليات و عوارض آن پرداخت نشده است، خودداري نماید. گواهی مذبور توسط اداره امور مالياتي پس از وصول وجوه متعلق صادر خواهد شد.

قانون جدید

قانون قدیم

ماده ۵۶- اجرای احکام این قانون نافی اجرای احکام و مقررات ذیل نیست:

۱- قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴/۱۲/۱۳۹۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛ (به استثنای موارد منسوخ در ماده (۵۵) این قانون، بند «ب» ماده (۱)، بند «ر» ماده (۳۳)، ماده (۷۳) و ماده (۹۴) قانون مذکور)

۲- قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۳/۱۲/۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۳- قانون مقررات تردد و سایل نقلیه خارجی مصوب ۱۲/۴/۱۳۷۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی

قانون جدید

قانون قدیم

۴- عوارض آزادراه‌ها، عوارض موضوع ماده (۱۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب ۲۲/۱۲/۱۳۷۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۵- قانون نحوه تأمین هزینه‌های اتاق‌های بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران و اتاق تعاون مصوب ۱۱/۸/۱۳۷۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۶- مواد (۶۳) و (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۲۸/۱۲/۱۳۷۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۷- قانون امور گمرکی مصوب ۲۲/۸/۱۳۹۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛ (به استثنای تعریف حقوق ورودی و سایر وجوه موضوع بند «د» ماده (۱))

قانون جدید

-۸- مواد (۶۵) و (۷۰) قانون الحق برعهی مواد به
قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)
مصوب ۴/۱۲/۱۳۹۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی

-۹- بندھای «الف» و «ب» ماده (۳۰) و بند (۳) ماده
(۶۸) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
مصوب ۱۰/۱۱/۱۳۹۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی

-۱۰- تبصره (۵) بند «الف» ماده (۲۸) قانون رفع موانع
تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب
۱/۲/۱۳۹۴

-۱۱- ماده (۷) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی
جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی
اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب
۲۵/۹/۱۳۸۸

-۱۲- قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی مصوب
۱۳۸۷/۰۲/۱۵

قانون قدیم

قانون جدید

ماده ۵۷- این قانون شش ماه پس از ابلاغ به رئیس جمهور لازم الاجراء است.

تبصره - تا تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۷/۲/۱۳۸۷ با اصلاحات و الحالات بعدی تمدید می‌شود و لازم الاجراء است. قانون فوق مشتمل بر پنجاه و هفت ماده و یکصد تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوم خردادماه یکهزار و چهارصد مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۲/۳/۱۴۰۰ به تأیید شورای نگهبان رسید.

قانون قدیم

پایان

پسر از حسن توجه و